

داسلاميه مسلسله دراساته

341

تاريخ اسلام

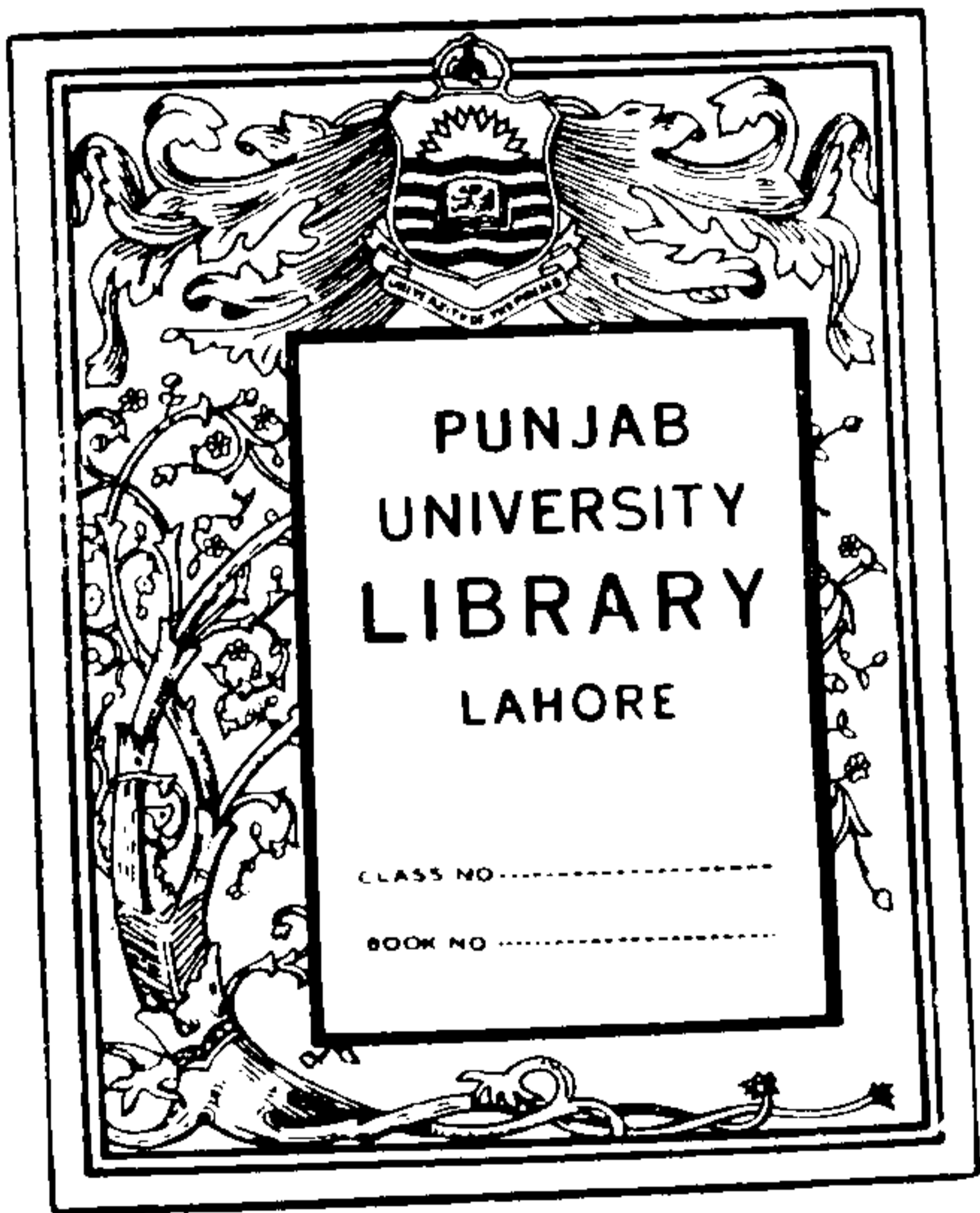
تخواسلامى دمرسونه

4263

۱

ذخیرہ ہنزوہ میاں کمپل احمد شہر قیوہی، نقشبندی مجدی

جو 2001ء میں میاں صاحب نے

S-369 Punjab University Press 10,000 29-1-2003

داسلامیہ مسلسلہ درساتہ

خوااسلامی درسونه

لیکنہ: شمیدسید قطب
ثرباره: "کھیج" داسلامیہ جریدہ

(د طبع حقوق محفوظه)

داؤل طبعه

المحرمه: ۱۳۹۲ھ - ۱۹۷۲م

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

87559

~~70059~~

تجواسلامی دمرسونہ

دکتاب "دمراسات اسلامیه" ترجمہ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِنَّ اللَّهَ اشْتَرَى مِنَ الْمُؤْمِنِينَ
أَنْفُسَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ ، بِأَنْ لَهُمُ الْجَنَّةُ ،
يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَيَقْتُلُونَ
وَيُقْتَلُونَ “

الآية...

صَدَقَ اللَّهُ الْعَظِيمُ

« سید قطب (رح) کلچر پہ جیپ کبھی »
« داعدام پہ لور و ہال کیدہ ، مسکئی »
« بینکار ہدہ . ہو! دہ خیل شروند د خدای »
« تہ ورد کھی وو ، اود غہ مرگ او شہادت »
« یی پہ ورین تندی استقبال کوہ »

مقدمه

دټولو ستاينو او ثناگانو يو انزى هغه خداى لايق دى چه
پرته له ده بل هېڅوك نشي كولى چه له ده سره دده مناسبه ستاينه
پرځاى كړي. او اصلاً د بل هېچا ستاينى ته احتياج نه لري.
هغه ذات چه دده قدرت او حكمت دغه بديع نظام قائم
كړى دى، او كله چه يوڅه وغواړي وټه واى: «شه!» نو «كيزى»
او د هغه قدرت او حكمت نځايه او نځايه د بشر د علم او
تخنيك، بلكه د هغه د تخمين او اټكل څخه لوړې دى.
شكر له دغه پاك ذات څخه چه موږ يى له عدم څخه وجود ته
را ايستلى يو، او بيا هم يى حساب به شكر د هغه له رحمت نه چه موږ ته
يى اسلام د دين په حيث انتخاب كړيدى او زموږ سينى يى
د هغه د منلو لپاره غوړولى دى. او موږ ته يى د اسلام درنا

الف

په وسيله په شرونه دانه کښې لارښوونه کويده .

* * *

اوبې شپږه صلوة او سلام په محمد صلى الله عليه وسلم باندې ، هغه لور انسان چه دخداى (ج) له جنابه د اسلام د تبليغ لپاره خوښ کوي شويدي .

اوده مبارك (ص) دغه خدايي دروندا مانت ، دخپلو حثاني ، مالي ، بياني ، اخلاقي او فكري سترواونه مستومانه كيدونكو جهادونو په وسيله خلكوته ورساوه ، او تر ټولو لوهرې ئى دغه لوى خدايي پيغام په مكمل ډول په شخصي شرونه كښې تطبيق كړ .

او اسلام دده په « اهل بيت » او اصحابو (رض) هغو كسانو چه دخداى په لوى پيغام ي ايمان راوړ او په جهان كښې دهغه دخپرو لولپاره ي خپل سر و نه او مالونه وښيندل . او ددى د جهادونو او سرښيند نوله برکته اوس مونږ په ميليونو مسلمانان د ۱۴ پيړيو نه وروسته دنړۍ په هر كڼج كښې د اسلام په رڼا كښې ژوند كوو . او په عمومي توگه ټول بشريت په اجتماعي او اخلاقي مواردو كښې د دغه انساني قانون څخه مستفيد شويدي .

* * *

ب

دادیو در دیدلی نریه آواز، او دیو خوری دیدلی دماغ اندیینه
 ده، چه دمتفر قومقالو په خیرد «الدراسات الاسلامیه» په نامه
 دیو نومیالی او تنگیالی مسلمان په قلم لیکل شوی اوله عربی نه په پښتو
 ترجمه شوی دی.

سید قطب دمصر په فضا کښی، یا بخترة ده ووايم:
 داسلام په جهان کښی دسباون دستوری په شان راخرگند شو،
 پنچپلو وړی انگو او شعلو سره یی دمسلمانانو دثرونه دپیری تیاری
 روښانه کړی، او په دپیره روښانه لاره یی دنوی ثرونه په لور د
 دوی دپاره دتک لوری په نښه کړی.

دی وایي: دغه ناوړه اوضاع چه دا اوس په ځینو مسلمانانو
 باندی راوستل شویده، په هیچ صورت سره دبقا او دوام وړنده.
 هو! دا اوضاع دبقا او دوام وړچکه نده! چه دبقا او دوام
 عنصر پکښی نشته.

داناوړه اوضاع د بشر فطری تمدن سره په هره معنی چه وایي
 شی هیشکله موافقت نلری، او دزمانی دغوښتنو سره سمونه خوری
 برسیره پردی دغه ناوړه اوضاع دسالم اقتصاد د لومړنیو اساساتو
 سره هم بشپړ تضاد او مخالفت لری. همدل وجه ده چه دغه وضع

د مسلمانانو د اقتصادي او اجتماعي انکشاف او پرمختگ په لاره کښي
ډیر سترخند او مانع گرزیدلی دی .

او هره هغه اوضاع او اجتماعي سیستم چه د انساني ټولني
د انکشاف او پرمختگ لاره بندوي ، او د تولید او معیارته نریا
رسوي ، نه یوازې د بقا او دوام وړ نه دی بلکه په عملي شتون کښي
باقی پاتی کیدلی نشي .

همدارنگه دا موجوده ناوړه حالت برسیره پر هغو مادی ،
اقتصادي او مدني نریا نونو - چه بشري او اسلامي ټولني ته یی سړي
انساني کرامت ، بشري سپینڅلی اخلاق ، سالم ضمیر او وجدان
هم له منځه وړي . او اجتماعي عدالت ته په ټوله معنی سره سخت او
نه جبره کیدونکی نریان رسوي . او هغه متقابل اعتماد وشرنی چه
د ټولني د افرادو په منځ کښي یا د دولت او ملت تر منځ باید موجود وي .
هغه چه دلته هو وویل داسی حقایق دی چه : اوسنی ډیر
مسلمانان پری پوهیدلی دی ، او په اسلامي ټولنو کښي یی د غو
نا پاکو او خوساشو یو اوضاعو د بدلون ضرورت پوره پوره څرگند
کړی دی .

مگر څنگه بدلون ؟ څنگه انقلاب .. ؟ د کومو مبادیو په اساس .. ؟

اود کومو وسایلو پدیر یعه ؟

همدی پو بننتنوتة خواب و س کول دلوی سید قطب (سراج) تنگ
لااری له بل چانه بیلوی، او په جلا لاسر د اسلامی انقلاب لپاره محرم
سید خیل پروگرام وړاندی کوی. چه نه په شرقی بلاک باندی اتکاء
لوی اونه په غربی بلاک باندی .
حکله چه تاریخ و بنوده چه دایو هم په مظلومو مسلمانانو
باندی حرم نلری .

د مسلمانانو په نسبت ددی د وار و بلا کونود ظلم او بیرحمی
بی باکی اوسفاکی دپاره دیر خړگند او شړندی مثالونه موجوددی .
د مسلمانانو په مقابل کینی ددی د وار و بلا کونو تر منځ هېڅ
فرق او توپیر موجودندی، او که موجودوی نو هغه به محض د شکل
اوقیافی تغیریوی، نه د مبدأ او عقیدی تغیر . حکله چه ددی
د وار و قبله یوانزی او یوانزی ماده ده .

ددوی جنگ - جنگ په متاع او په بائرا ریدی اولس ،
نه په بل څه . له همدی کبله ددوی څخه دیوه په غیر کینی هم ،
د مسلمانانو دپاره د شړوند - مگر آزاد ، ابرو مند او شرفیانه شړوند ،
تضمین څه چه امکان یی هم موجودندی .

دھند غوث تارخنی حقا یقویہ سرنا کبنی سید خیلہ مبارزہ
 شروع کری، او دخیلی مبارزہی اساسی خطوط پی دقرآنی دستوں
 پہ لار بنوونہ دیوہ مشخص پروگرام لاندی تثبیت کریدی۔
 داپروگرام اسلام دی، مگر اسلام پہ واقعی معنی نہ د
 شیخانوں، درویشانوں «ملنگانوں» اوزور اور انو اسلام، دہ ہمد
 عالی اہدافو اومقدسومقاصدوتہ در رسیدود پارہ خیلہ
 شربہ اوقلم خیل فکر اودماغ، حتی خیل ژوند تفکری وور باک نلری
 کہ پہ سولی وخیر وول شو او پہ داروخراول شو۔
 سید دخیلی مبارزہی پہ لارہ کبنی شہید شو مگر مرند
 حکمہ دخدای پہ لارہ کبنی مرگ مرگ ندی بلکہ ابدی حیات
 او پرافتخارہ دائمی ژوند دی۔ خو کہ شوک پری پوہ شی۔ دہ
 فکر خیل تہول قوت ژوندی دی او ہیخ طاقت نشی کولی چہ
 ولی وثرنی۔ (وَلْيَنْصُرَكَ اللَّهُ مَنِ يَنْصُرْكَ، إِنَّ اللَّهَ لَقَوِيٌّ عَزِيزٌ) (۱)
 دادی! اوس ددی لوی عالم نرہ وور مجاہد او مخلص
 شہید خبری، دزہاہ پہ غور وواوری، پہ غرہ ووستر گوی
 ولولی! اود شہید سید قطب دمبارزہی سرہ خان آشنا
 کری۔ چہ دی خہ غواری؟ او خہ والی...!!!؟

پنجوالدي چه اصل مضمون تہ ورشو، دغہ لور مجاہد بہ لون
خہ در و پيشنو .

تر ۵۹ کالہ پنجواد مصر بہ پوہ کلی کبني سيد دنيا تہ راغي،
ور و کوالی او دلومرني بنوونخی دورہ ئی هملنتہ تیرہ کرہ، او بیا
چه بنا تہ راغي لیا پیر و روکی و و چه قرآن ئی حفظ کر، سیرہ
پر مادی علوموئی اسلامی تعالیموتہ ہم توجہ و کرہ، او کلہ چه
خوانی تہ ور سید د علمی او ثقافی خد ما توسرہ سرہ اجماعی
خد ما توتہ ہم متوجہ شو، او داسی یو جمعیت کبني شامل شو
چه د اسلامی نظریاتو تحقق میندل، پہ هغه کبني پہ نینہ توگہ
تضمین شوی و .

خو کالہ بی پہ لیکلو، وعظ او تبلیغ تیر کرل، او عربی او
اسلامی هیوادونہ بی دخارجی مفکورہ و د تعلیماتو اضاروتہ
متوجہ کرل .

دہ پیر کتابونہ و لیکل او د علمی او اسلامی کتابو پہ لیکلو
کبني پی نبوغ در لود .
د " فی ظلال القرآن " پہ نامہ بی " ۵۵۰۰ " مخونو کبني
تفسیر و لیکہ، چه پنجوالہ مگر بی پہ هغه نوی کتنہ و کرہ .

نر

دغه لوی عالم اسلامی نړۍ ته پخپلو کتابونو لپاره لارښوونې
کړې، او په اجتماعي، اقتصادي، ثقافتي او اخلاقي ساحو کې یې
د قرآن مجید او محمدی سننوپه سرناکېنې هغو ته یوه عملي مسوول
نړۍ ښودلې ده.

دده په لس هاو کتابونو زموږ د ایراني وروڼو له خوا په فارسي
ترجمه شوي. خدای دی لیا هم توفیق ورکړي چې د حقایقو
غوښتونکو خوانانو لپاره دلاري خراغونه دی.

دی په ۱۹۵۴ کال کې، وروسته لدې چې ناصر د نجیب
قدرت په لاس ورووړ، عمري بندې شو، او اته کاله یې په
بند کېنې تېر کړل. وروسته د داکترانو په توصیې د تکرر د مرض
له لیکه خوشې شو. خوره دخپلې جسمي مریضۍ پرځای دخلکو
روحي ناروغیو علاج ته توجه وکړه. او بیا هم د ښوونې او تبلیغ
تخته وانه وښت.

دی دوه کاله خوشې شوی وو، او بیا زنداني شو، هغه تور و چې
پر دده لگول شوي، هسی خوسا او دروغجن تور و دی چې زیات یې د
استعمار ننگ او خړندل اخیستنې او څوک نشي غولولای.

دی د "اجتماعي دلو" د لارښوونکي په نامه د (المعالم فی الطبقات)

کتاب د لیکلو په جهانہ محاکمه شو. په دده «توطی» د «امنیت په خلاف اقدام»
د «ارباب او داراچولو» تورونه ولگول شول چه دی له دغو قولو
تورونو څخه مبراؤ.

هو! ده غوږ چې د خلکو اذها او زهرونه په تبلیغ سره وانه کړي،
ترخو پرته دخدای له حکومت څخه بل حکومت ونه مني.

د دوشنبی په شپه د لومړي خور ۱۳۸۶ هجري قمری کال کښی چه
هه کلن د دوه و نورو ملگرو سره چه محمد هوش او عبداح
اسماعیل نومیدل په دار و خړول شول.

کله چه ده داعدام حکم ولوستل شو، ده په دیر آرامی داسی وویل:
«زه پخوا دی پویدم چه حاکم طبقه غواړي چه: زه شونډ پاتی شم
زه بیا هم په اوچت غم دا خبره تکراروم چه: نه پښیمانیم او نه ددغه
حکم څخه اندیښمنیم. بلکه دیر خوشحالیم چه دخپل مقدس هدف
په لیاړه کښی وژل کیرم. البته راتلونکی تاریخ به زما او حکومت
ترمنځ حکمیت وکړي چه په مور کښی چا د حق لاره نیولی وه.»

د گوی «اسلامیه جریده» اداره
کابل، افغانستان

موندن وایو اوخه غوارو؟

نوی ژوند - بنه نری

داسلامی ژوند نه دنوی کولولزوم او اړتیا

کله چه موند "اسلامی ژوندون" دنوی کولو خبره منخ ته راولو
او وایو چه اسلامی ټولنه دی بیاله سره جوړه شی نویوه دلخک په دی
خبره باندي خواشیني کینی او داسی گمان کوی چه ددی موضوع عملی
کپد لویه صورت کینی به په یوشهر خلکو باندي ظلم او تپری وشي او یا به
اجتماعی سروالو کینی خلل او گپ ویدی پیننه شی، مگر حال دادی چه
دا خبره په هېڅ ډول سره داسی نده، او شک نشته چه په دی خبره
باندي دخپکان بنکاره کول داسلامی ژوندانه او ټولني دخرنگوالی
په حقیقت باندي دنه پوهیدلوخه پیدا شوی دی.

کله چه موند نوی ژوند او بنه نری غوارو او وایو چه بنای اسلام

ژوند له سره شروع شى، په حقيقت كېښى د اجتماعى او كېدو عدالت هغه
 بشپړ صورت او كامل مصداق موجوديت غواړو چې هېڅ يوبل اجتماعى
 ښوونځى او طرز العمل كولاى نشى چې هغه عملى كړى او په دې ذريعه
 د ټولني ټول غړي او طبقات د يو دېر ښه او نيك مرغه ژوند ترسيوي
 لاندې راوړو. نننۍ نړۍ په فكرى او اجتماعى بحرانو كېښى اخته دى او
 دخپلو قوانينو او سيستمونو په اوضاعو او شرايطو كېښى د ناقرار پياو
 مشكلا تومره مخامخ شوى او په هېڅ ډول اجتماعى سيستم او حكومتى
 نظام كېښى نى حقيقتى هوسائى نه ده موندلې اوله همدې كبله يوه ډله
 خلك واى: چې اوسنى حالات دنړۍ په ډېرو قومونو كېښى د اجتماعى
 او سياسى ښوونځيو له منځه وړا لولپاره نى زمينه مساعده كړى او
 د اښوونځي ټول د ماتې او غورځېدو په حالت كېښى دى حتى په هغو
 هيوادونو كېښى چې دهغوى نظام ټينگ ښكاره پزى او د اكلمان كېښى
 چې د دوى ظاهري آمادگۍ او وسائل به له دوى څخې دفاع وكړي
 شى دور كېدو احتمال شته.

د ټبرونو او حكومتونو حقيقتى هوسائى عسكرو، ماشيندارى
 توپونه او ټانكونه او ذروى بمونه نشى پيدا كولاى بلكه هغه ټولنه او
 ټبر به پر خپل ځاى پاته وي چې د جامعي طبيعى اړتياوې لپړې اود

خلکو په زړونو او ماغزو کېښي د انسانیت حس پیدا کړي وی او هېڅ
 شک نشته کله چې داده اساسی پای له منځه لاړی شي، د اور او او^{سني}
 قواوی هېڅ کله نشي کولای چې انسانی نیک مرغه ژوندون په جای
 کړي او منځ ته راوړي .

دا هغه حقیقت دی چې د تاریخ په موده کېښي د پیر توپیر د^ل
 دهغه اصل توب تصدیق کړی دی .

نوموڼز د اسلامي شتون د نوي کولو او د اسلامي ټولني
 د منځ ته راتلو غوښتونکی یو او په حقیقت کېښي دا غواړو چې د اجتماعي
 نړی وونکو بحرانونو او ټکانو منځه وساتل شو، اخیل شتون په داسی
 ټینګو بنسټونو او پایوباندي ودر و چې د هر هغه سیستم او طریقي
 له پایو منځه چې هېڅ یوه عقیده او ایمان ئی طرفدار ندي ټینګ وی .
 موڼز د یوې بشپړې انساني ټولني، نوی نړی او د پوښه
 ژوند غوښتونکی یو .

ځمونږ او د صحیح فکر او عقل د خاوندانو په نظر کېښي اسلامي ټول^{لنه}
 یوازنی هغه سیستم دی چې د جفانی اندېښنو او هیلو په پایي کلمې
 په واقعی مفهوم باندې ولاړ دی، او دا ځکه چې اسلامي رژیم یواځې

هغه رژیم دی چه دنړی ټولو وگړو ته پرته د ژبې قومیت، رانگ او
فکر له توپیره څخه موقع ورکوی چه د اسلام په سیوری کښی هوسا
ژوندن ولری، او البته چه د دې شړوندانه په اړخ کښی به د دوی
تر منځ بشپړ عدالت عملی او جاری شی.

د سرمایه داری ممالک او بدلا ایتوب منابع او هغه بلا کونجه
د مارکسیسم په اصولو پورې تړلی دی وائی چه مونږ په نړۍ کښی
دیو جفانی ټینک سیستم غوښتونکی یو مگر د ادی و پوښتل شی:
دنړۍ کوم سیستم کولای شی چه بی له آزادی څخه وجود او
دوام مینده کړی؟

د کمونیسیم او غربی امپریالیسم په مرکز و نو کښی هغه کسان چې د
طبقي د عقیدو په خلاف فکر ونه او عقیدې لری، عملاً د شړندل لری.
مگر مونږ د داسی یو طرز العمل غوښتونکی یو چه صحیح دین
د ټولو عقاید و خاوندان کولای شی په بشپړه آزادی دهغه ترسیر
لاندی عمر تېر کړی او په داسی سیستم او طرز العمل کښی بېشکه
چه حکومت او مسلمانان به د مذهبی دودونو او مراسمو ترسره
کولو د آزادی او د عقیدې د آزادی د ساتلو ضامن وی او
پرته د مسلمانانو څخه غیر اسلامی کسان به هم وکولای شی چه دخپلی

شخصی شونده اند په چارو کښې دخپل دین د آسمانی احکامو متابعت
 وکړې اوله اجتماعي کتوڅخه بې له هېڅ کوم ډول محرومیته ځنې کتور
 شی او په دې ډول سیستم کښې د دغو چارو د عملی کېدلو ضامن
 به عقیده، ایمان، وجدان او پاک نړۍ وی، نه وچ او بې روحه
 قانون چه یواځې پخپله په اجرا کېدلو قدرت نلری.

مونږ د داسې یو رژیم غوښتونکی یو چه دهغه په سیوری کښې د
 بشر ټول افراد - که تور دی، سپین، ژرپړ یا سور - پورته له دې چه
 دهغو د نژاد، شری او رنگ توپیر ته وکتل شی، په آزادی او انسانی
 برابری ژوند وکړی او دا حکم چه د انسانیت علاقه هغوی ټول
 یوله نلکه سره یوځای کوی بې له دې څخه چه د قومیت یو ډېر کوچنی
 باعث او تعصب په هغه کښې دخالت ولری.

مونږ دهغه سیستم او طرز العمل غوښتونکی یو چه په هغه
 کښې «حاکمیت» کوم یو فرد ته له بشری افرادو څخه او یا کومې طبقې
 پورې خاص ندی بلکه بشپړ او کامل حاکمیت خاص خدای لره
 دی او هم د اسباب دی چه په داسې ټولنه او نظام کښې رښتیا او
 حقیقی مساوات تحقق مومی او عملی کېدی.

په هغه نظام کښې به حاکم او د لوی منصب خاوند د ټولني د
 افرادو له حقونو څخه کوم نريات حق ونلري او د هغه نظام په سيوري
 کښې به هېڅ يو شخصيت او مقام له قانون څخه سپېڅلی او جگ ندي
 او د هغه سيستم محکمې به د وزيرانو او د ټولني د عامو افرادو لپاره
 پوشان وي او د عدالت او محکمې په مقابل کښې به يو لوی منصبدار
 د ټولني د يو ډېر کوچني غړي سره پي له هېڅ ډول امتياز او نرياتوالي
 څخه پوشان ولاړ وي .

مونږ د داسې يو نظام غوښتونکی يو چې ټولو وگړو او د هيواد
 ټولو اوسېدونکو ته په ملي ثروت کښې عادلانه برخه ورکوي او دا
 د دې لپاره چې په دغې ټولني کښې چې مونږ يې په نظر کښې لرو د مالکيت
 حق اجتماع ته راجع کېږي چې د خدای د خلافت په نامه يې لري،
 او فردي مالکيت په يو خاص چوکاټ کښې محدودېږي ... او که
 چېرته ټولنه او اجتماع يوې نرياتي کلتوري او ډېر مال ته اړتيا
 ولري نو په دې صورت کښې شک نشته چې ټولنه او اجتماع
 به لومړی حق ولري .

مونږ غواړو داسې ټولنه دې منځ ته راشي چې د هغې بنسټ
 په اجتماعي تکافل او مرستې يوله بل سره پخپل عام مفهوم او

کامل مصداق باندی و درہنپی . پے دی دول چہ پے داسی
 ٲولنہ کنبی ہنچ داسی یوونپی او تزی وجود ونلری چہ دہغہ
 پے مقابل کنبی یوہ دلہ خلک لہ دپرتوت او بدایتوب شخہ کنہور
 وی . او البتہ داجتماعی تکافل او تعاون لمن دپہ لویدہ ...
 خمونب پے ٲولنہ کنبی ئی چہ پے نظر کنبی لرو ، ٲولنہ دخیلو
 غرہ دہر ہر فرد مسئولیت پے غارہ لری ، باید ہغہ دکارد پارہ
 چمتو و کرجوی او ہغہ تہ کار پیداکری او ہم دکار پے وخت کنبی ئی
 خارنہ اوساتنہ وکری ... او وروستہ تردی خمونب ٲولنہ د
 ہر فرد داحتمالی و نرکارتہیا ، ناروغتیا اونا توانی پے صورت کنبی
 بے تکافل پے غارہ اخلی ، پے دغہ انسانی او اجتماعی تکافل کنبی بہ
 ہنچ سرائرتوپیر د مختلفو د لو او تہرونو او عقید و د خاوندانو
 ترمنع و جؤ ونلری .

مونب غوارہ و چہ داسی یوانسانی نظام او سرہیم ٲینگ شی
 چخیل بین المللی علایق او ترون د دوستی او کد شروند پے
 اساس باندی ٲینگ کری اولہ ہچا سرہ توخو پوری چہ نسبتہ
 و سرہ نکوی او دہغہ پے ضد باندی توطئی او پلمی نہ جو روی او

تابعین ئی نہ حوروی اوپہ حکمہ کنبی فساد اوورانی نہ کوی اوپہ
تولنو اوخلکو باندی تہری کول سروانہ کنبی، جنگ ونگری، اوپہ
دشمنی باندی ئی لاس پوری نگری، حکمہ چہ دامسک و نظام
پی لہ تہری کونکو اوورانی کونکو شخہ دھچا سرہ نہ ننبلی.

مونہ ددغہ رانر نظام او اجتماعی سیستم د تینکپد و عو
کوی او اوس باید دادی و پوسنتل شی چہ دولتونہ او تہرو نہ د
داسی یوانسانی نظام د جو رپد لو شخہ دنری بہ یوکوت کنبی دی پیری؛
پہ دی حال کنبی چہ دغہ شریم بہ پہ وجدانی شرور و احساساتو
اوپہ اخلاقی کلکو پایو باندی تینک و لاریوی چہ د اصولی اجرا
او عملی کول پہ باطن کنبی یو باعث او محرک لری او یواحی پہ ماد
نضوذ باندی اکتفانکوی.

خمونہ پہ نظر کنبی ددغہ نظام جو رپد دل دنری بہ یوکوت
کنبی دتول بشریت لہ غور چپد لو او ورکپد لو شخہ د ساتی ضا
دی. حکمہ چہ د نظام بہ د جہانی ظلمت او تیاری پہ منح کنبی دیوی
خلائدی او رو سبانی مناری پہ شان وی چہ دغنی پہ ذریعہ
لیا ر میندہ کپد ای شی او د صلحی او هوئی ساحل تہ رسیدی شی.
نن وریخ بشریت دیوی عجیبی دیوی لیا ری پہ سر کنبی و لار

پانڌي فكري بجرانونو اوکڻ وڊي، د ستره ميمونو او نظامونو تزلزل
 او طرز العملونو هغه ډکندې څنډې ته رسولي دي، او بنا
 وپوښتل شي چه يوه ډله خلک وېلې بېرېزي چه يو اخلاقي او
 معنوي شريم په خلکو باندې حکومت وکړي، او عدالت، هوساڼي
 او آزادي ټينگه کړي او بشريت له سرگرداني څخه وشرغوري.

په ننني ټولنو او بشري اجتماعاتو کښي، بناي چه يو ډول صحيح
 فکر او عقیده موجوده وي، مگر د غربي ټولنو تش والي له عقيدې
 او نظرياتو څخه، هغوي يو په بل پسې د ماديت کندی او د ماديت
 خواته وباسي، په داسي ډول چه د غي ټولني نور نشي کولای چه دا
 بدبختي او مصيبت له خانه څخه لېرې کړي او د ماديت په لمن
 کښي ونه لوېږي، ځکه هغوي دا غواړي چه د صحيح فکر او
 د اندېښنو وړاندې کولو په ځاي، د بندېځاني او د نيزي د
 څوکو په زور نور مسلکونه او عقيدې له منځه يو سي.

مگر مونږ! ... مونږ په پوره ډول سره داسي امکانات
 او قوتونه لرو چه «غرب» ئي بېخي نلري، مونږ کولای شو چه خپل
 اجتماعي اوکڻ نظام په يوې صحيحې او بشپړې پاڼې باندې ودرزو
 او دېر قوي، جامع او بشپړ نظريات او افکار د نورو عقيدو او

ښوونځيو په ځای ټينګ کړو. او دا په حقيقت کېښي د پوره کم عقلۍ ده
چې مونږ د غربي ټولنو په تقليد چې لږ تر لږه هر ډول مادې وړل
په لاس کېښي لري او ځمونږ هيوادونه ئي نلري موقع له لاسه ورکړو.

زه غواړم په دغه ځای کېښي يوه پوښتنه وکړم او هغه دا ده
چې: ځينې دولتونه او طوائف ولې له دغه عادلانه سر شرم څخه بهر پيري
کوم چې د ايمان او عقيدې په پاي باندې ولاړ او د ټولو لپاره د اجتماعي
عدالت غوښتونکي دي او دخپل عادلانه نظام په سيوري کېښي د ټولو
ساتنه کوي، اونه د بيزې د سوکې په زور، بلکه په خپل خاص اجتماعي
سيستم او يو ډول جامع الاطرافي فکر سره ماديت له منځه وړي.
هغوي وايي که چېرته د غربي امپرياليسم او د استعمار قواوې د
عربي او اسلامي ختيځ څخه وروځي، يوه خلاپيد کېږي او دا خلا به کوم
ډکه کړي، مگر که رښتيا وايي او په دې وينا کېښي استعماري بدبختي نلري
ولې نه پرېږدي چې مونږ پخپله د يو عادلانه او سر وځ نظام په جوړولو
چې د عقيدې او ايمان په طرز فکر باندې ټينګ او جوړ شوي وي
پنځاو هيوادونو کېښي دا پيدا شوي خلا ډکه کړو، ترڅو چې د هغه د
آزادۍ او عدالت په سيوري کېښي بشريت ښکلي او ښايسته شونډ وکړي.

هغوی ددغه نظام دنه جوړېدل او ددغه اجتماعي سيستم د
نر پيدا کېدل او په لياره کښې وپي مستقيماً دخالت کوي. او ددغه شريتم
د منع نه ساتلو مانع گرځي.

دا پروگرام، دا ترتيب او دا اصول به وکولای شي چه څه مونږ
په خاوره کښې لږ تر لږه د سلو سرتېرو ولښکرو او د لسو نوجنگي هلو
او د لسو نوعسکري مرکزونو په ځای د هر ډول وړاندي کولو نواندېښنو
د نفوذ مخه ونيسي، په دې حال کښې چه د لوېديځې نړۍ سر با نران،
اير دوکاوي او مرکزي ونه تراوسه پورې نشي کولای چه په لوېديځو
هيوادونو دکمونيزم نفوذ بند کړي او خپل شريتمونه د تکان او
غورځېدو وڅخه وژغوري.

هو! هغوی ددغه اجتماعي طرز العمل او شريتم سره جوړېد
او په ټولو قواو وسره دهغه په ضد جنگ پيښي، ځکه چه دا نظام د
استعمار قوه او تور امپرياليسم هم، د سوري کمونيسم په شان شري
او هېڅ ډول استعمار ته که پخواني دي او که (نيوکلناليسم)، اوسني،
په هر نوم او عنوان، د هر ډول نقشي او پردي لاندي چه وي،
اجازه اوليا نه ورکوي چه څه مونږ په اسلامي لوي هيواد کښې په
فعاليت بوخت شي.

یواڄی همد سبب دی چه هغوی ددغه عادلانہ او انسانی او
جامع الاطراف نظام، چه دتولو عقید و او فکر و نوخاوندان کولای شی
دهغه په سیوری کینی په بشپړه هوسائی شرونه وکری، مبارزه او
نسبتہ کوی .

مگر خومره په خای دی که چیرته مونږ واقعاً کومه پوهه او
ادراک ولرو !

اوس دا حقیقت مینده کوو، حکمہ چه نور دا وخت رسیدلی
دی چه مونږ دیزوگانو په شان مقید ونه اوسو او پښی ونکړو !
اسلام مبارزه کوی !

هغه کسان چه دا گمان کوی چه دنړی نور اجتماعي ښوونځی
کولای شی چه د اسلام په شان د تپریو او تپری کوونکو اوسر کښو او
ظالموسره مبارزه وکری او د ټولنو د نا امیندو، زجر ایستونکو او
پی و نر لومظلو مانو خنجه دفاع وکری، یا پوره شک او اشتباه لری
یا کاملاً د غرض خاوندان دی او یا د اسلام او دهغه له حقیقت
خنجه په هېڅ شی باندی نه دی پوهېدلی .

داله یوی خوا !

او هغه کسان چه گمان کوی مونږ مسلمانان یو مکر د بی غور یو

او مظالموسرہ نسبتہ نکوی اود نری د خورید لو اور نچید لولہ
 حقو قو شخہ دفاع نکوی یا پورہ پہ شک کینی دی یا بیشکہ منافقان
 دی او یاد اسلام اود هغه د حقیقت شخہ یخی پوہ ندی .
 اود ادبلی خوا !

پہ اصل کینی اسلام پچیل اساس او پچیل ذات کینی د انزاع
 بینا حرکت دی ، چو ہر د افراد و نہرو او بیالشی تونی صلاح او انزاد
 لکہ خرنکہ چہ بنائی کہ چاد اسلام پہ نہا سرہ لیا رو موندلہ هغه
 بیالہ ہیچ نہو شخہ نہ ہر یزی اوبی د پاک خدای لہ قدرات شخہ د
 ہیچ نہور او رہی مخکینی د تعظیم سر نہ بنکنتہ کوی اولکہ یو مستقل
 فرد پہ شان د ہیچ دول ظلم او تہری پہ مقابل کینی علی او چوپ
 نہ کنبسینی کہ خہ ہم د غہ ظلم او تہری پہ دہ بانندی نہوی او پہ یولپر
 کوت کینی پہ یوانسان بانندی شوی وی .

کہ تاسی کوی چہ ظلم او نارواوی عملی کپزی اود رنج لیدو
 چیغہ پور تہ کپزی او مسلمانان د تہری کولو د مدافعی اود ظلم د غر
 د تولو لولیا رہ چمتو والی نکوی ، تاسی باید پی لہ ہیچ راز شک او
 شبھی خنی د " مسلمانو و کفر " پہ وجود کینی شک ولری ، حکمہ دانشی

کېدای چه خلک اسلام، د عقیدې او یو ډول فکر په صیغه ومني،
مگر ظلم او بند یجانہ او فرار د قانون او نظام په حیث عملاً قبول کړی .
حکله چه خبره له دوو حالو څخه خارجې نده : یا اسلام نشته
او یا نشته !

که اسلام نشته نو پرله پسې عجا هده او اوږده مبارزه او بیا
د خدای په لیاړه کښی، د حق او عدالت او مساوات په لیاړه کښی
شهادت او وینې توپول دی، او که اسلام نشته نو نښه یې داده
چه ټول په مفتو او راډونو او ذکر و نو باندی بوخت وی، او په هر
تسبیحو او جای نماز و پورې نښتی وی سب او بیگاه به انتظار و با
چه له آسمان نه خیر او برکت، آزادی او عدالت و ورپړی مگر
هېڅکله به آسمان هم په دوی باندی څه شی ونه لږی او پاک خدا
به هېڅ یوی طایفی سره چه خپل ځان سره مرسته نکوی او خپل
ځان باندی ډاډنلوی او د پاک خدای قانون په جهاد او مبارزه
کښی نه عملی کوی مرسته ونکړی « إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْيِرُ مَا بَقُومَ
حَتَّىٰ يَغْيِرُوا مَا بَا فَسْجَمَ »^(۱) پاک خدای د هېڅ تېر نعمت
او حالت نه بدلوی مگر چه هغوی پخپله هغه نعمت او حالت ته
تغیر وراکړی .

(۱) الرعد . ۱۱

اسلام يو انقلابي فکرو د نوي انسان جوړوونکی عقيدۀ ده، په
 دې معنی چې اسلام د هېچا په زړه کېنې جای نه نیسي مگر دا چې په هغه
 کېنې يو تحول او تغير پيدا کړي. تغير په احساس او ادراک کېنې تغير
 د شړوندا نه په ټولو احوالو کېنې، د فرد او ټولنو په روابطو او تړون کېنې ...
 اسلام داسې يو تحول منځ ته راوړلی چې دنړۍ د ټولو وگړو په منځ
 کېنې د بشپړې برابري او مساوات د ټينگېدلو غوښتونکی دی، په
 دې ډول چې هېچا ته يو په بل باندې بې له پرهېزکاري شخړې
 او جک واله نه ورکوي.

د دغه تحول او انقلاب بنسټ او اساس انساني کرامت
 او شرافت دی چې د هېچ يو مخلوق او يو پېښې او حادثې له کبله
 نه ښايي چې تر پښو لاندې شي.

دا انقلاب د يو بشپړ او هر جا نه عدالت په اساس باندې
 ولاړ دی چې اجازه نه ورکوي د تجاوزو سر د وگورځي او يا په حيا
 باندې تېري او ظلم روا وکړي.

کوم وخت چې انسان د دغې عقيدې او طرز فکر خوند او
 تود والی احساس کړ، نو په فطري ډول او ټولو قواوو سره د هغه
 د مقدسو او سپېڅلو هډ فونو په عملي کولو کېنې زيار و باسي او

هېڅکله دانشی کولای چې غلی او چوپ کنبېښی، مگر هغه وخت
 چې د اهيله او اندلېښنه په خارج کېښی عملی ښه او صوت مینده
 کړی... او دادې خبرې معنی ده چې موب وایو: اسلام یو انقلابی
 فکر او د نوي بشر جوړوونکی عقیده ده.

هغوی چې اسلام راوړی داسې کسان دی چې په ځان او
 زړه سره د خدای په لیاړه کېښی په رهنیتیا سره جنګېږی، او هغه
 کسان دی چې د خدای د نوم او د حقې کلبي د لوړوالی او اعتلا
 په لیاړه کېښی په جهاد او نریا سر بوخت دی او د خدای نوم هغه وخت
 د ځمکې ټول مخ نیسی چې ظلم او تېری، زور او ورا او زور ښودل،
 له منځه وړک شي، او د هر ډول ظلم کوولو ته ټول شي او ټول
 انسانان د ښ منځ د غاښو په شان یو له بل سره ورته او برابر وي
 او هېچا لوه په بل چا باندی بی د تقوی او پوهېز کارې څخه مزیت
 او مزیا تواله نه وی.

نظر د غه حساب او نظام ته، هغه کسان چې د ځمکې د مخ په
 په هره برخه او ټولنه کېښی ظلم او تېری په خپلو سترگو کوی، او ورته
 تردې خپله شریبه او خپل قلم نه ښوړوی، چې د حق او عدالت څخه

دفاع وکړې ، د دوی نړه و نه د اسلام له رناتخنه تش او خالی دی او
که د دوی په نړه و نو کښی کومه رنایا پیدا شی بی له خنده د حق په لپاره
کښی نښتی او مبارزې ته ولاړی یی .

که د ناسیونالیستی روح موندی ته مجبور وی چه د ظالم
او کینه ناک استعمار سره جنگ وکړی ، که د سوسیالیسم روح له موند
نه داغواړی چه د تېری کوونکی بیا ایتوب او ویرانی کوونکی قود الیسم
او استعمار سره مبارزه وکړی ، او که د فردی آزادی روح والی چه
د تجاوز ، مطلق انانیت ، استبداد او زور موندنی په مقابلې
لاس پورې کړی . نو د اسلام روح دا ټول مفاسد ، وطن نیول ،
قود الیزم ، زور موندل د ظلم او تېری تر عنوان لاندی چه د ټولو
په منځ کښی مشترکه اولیا معنی ده ، موندنه موندلی او په دغه وخت
کښی امر و سرکوی چه بی له جور مښت او سر و غی تخنه بی له کوم شک او تردید
خنی ، ټول سره یوځای دهغه په مقابل کښی و جنگلېزو ، او د اپنی
د انسانی شرافت ، عدالت او آزادی په لپاره کښی ، د بشري مبارزه
په ډگر کښی ، د اسلام پولوی مزیت دی .

هر هغه مسلمان چه د اسلام روح او حقیقت فی موندلی وی ،
هېڅ کله نشی کولای چه د استعمار ګرو سره هم فکر او یو لاس شی یا د هغو

سره مرسته اویاله هغوی سره کوم قرار داد اوترون وکوی، اویاکوم
 وخت له هغوی سره دروغی او پخلا کېدوله لیاړې شخه وړاندې
 شی اودهغوی په ضد باندې د بنکاره او پټې مبارزې نه لاس
 واخلي، حکم هر څوک چه داستعمارچیانوسره د بنمنی په زړه کېنې نلری
 او اسلامی اوملی قوتونه تر کومه حایه پورې لې چه په وسع اوتوان کېنې
 دی، دهغوی په ضد باندې په کارنه آچری، له هر څه نه مخکېنې،
 دهیواد اوملیت نه مخکېنې د خپلې عقیدې اودین سره خیا کړېدې.

البته د دغه روښان اوبارېک حساب سره هغه کسان چه د

استعمار اوامپریالیسم سره د تل لپاره د دوستی تړون کوی، او
 استعمارگر و نه خانونه سپاری، اود جکړې اوسولې په وخت کېنې
 له هغوی سره مرسته اوملگرتیا کوی اوملی حاصل په دې حال کېنې چه
 خلک وږی اومضطردی هغوی ته ورېښی اوپه خپلو اقداماتوسره
 دهغوی په جنايتونو او خیانتونو باندې پردې آچری د هغه وضع به
 په پوره ډول سره بنکاره اوروښانه وی....

هر هغه مسلمان چه په خپل زړه کېنې د اسلام احساس کوی
 د دې خبرې اجازت نشی ورکولای چه فساد کوونکی قودالیسم اوتېرې
 کوونکی بد ایتواب په هوسانی اود اړینه کېنې پاته شی، اودی د هغه

نار و آوی او فساد و نه یاد نکرې او دهغوی په مقابل کښې چغیه ونه باسي
 او ترکوم خایه پورې چې له لاسه کېږي په زړه، ژبه او لاس باندې
 دهغوی په ضد ونه جنگېږي.

ی
 هره وړخ چې بې له جهاده تېره شي، او هره کړې چې بې له مبارزې
 نه ترسره شي، او هر پ او هره دقیقه چې بې له نتیجه لرونکي کاره تللې
 شي، د مسلمان فرد په زړه کښې لویه گناه کښله کېږي چې بې له پرله پسې
 اوبې امان وړ کولو جگړې شخړه دهغې جبهه ممکنه نه ده.

هر هغه مسلمان چې د اسلام حقیقت مینده کړ، نشي کولای
 چې د زور، او زور آوری او ظلم ناکه تېري وجود د حکمې پېغ باندې
 ومني، او خلک چې زړې ته آزاد راغلي دي مرهتوب ته و باسي. بلکه
 رښتیا مسلمان په خپل جان او مال سره دخپل پاک خدای دعوت
 او غوښتنې ته د قبلولو او منلو په لیاړه کښې، زیاړ و باسي، پاک خدای
 فرمائی: «وَمَا لَكُمْ لَاتِقَاتُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الرِّجَالِ
 وَالنِّسَاءِ وَالْوِلْدَانِ الَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا أَخْرِجْنَا مِنْ هَذِهِ الْقَرْيَةِ الظَّالِمِ
 اهْلُهَا وَاجْعَل لَنَا مِنْ لَدُنْكَ وَلِيًّا وَاجْعَل لَنَا مِنْ لَدُنْكَ نَصِيرًا»^(۱)

د وې د خدای په لیاړه کښې د بېوزلو او ناتوانو د نجات لپاره
 له زور، بېخو او وړو شخړه هغوی چې وائی: ای خدایه موږ د ظالمو له ملک

او خاورې شخه و باسه او خمونيز د پارڅ له خپله حضوره ولي مرستونكي
و دروه، جگره نه كوي.

كه تاسې مسلمان اوسئ همدل موبس دي چه تاسې په بشپړه
زړه ورتيا او پيا وړيتوب سره، په توله فدا كاري او خوښي سره، بي له
لټي او تنبلي شخه، د استعمار او امپرياليسم په مقابل كښي، ايم لمره
او غربي خني، چمتو كړي او دهغه په ضد باندې مبارزې ته موجود كړي
او كه تاسې داسې نه ياستئ خپل زړه ته وگوري، بناي د ايمان په لرلو كښي
موخپل خان غولوي وي، او كه داسې نه وي، نو خنكه نشئ كولاى چه د
امپرياليسم او استعمار سره و جنكېزي.

كه تاسې «مسلمان» اوسئ همدل بس دي چه تاسې د اجتماعي
خرابيو او تېريو په مقابل كښي د قولو قواو و سره مبارزې ته پاختو. داسې
مبارزه چه بي امان وركول، پرله پسې، بنكاره، بي له ستريا او زړه تنگي
خني وي، او كه داسې نه ياستئ، خپل زړه ته وگوري، بناي د ايمان په
لرلو كښي موخپل خان غولوي وي، او كه داسې نه وي نو خنكه كولاى شئ
چه د ظلم او تېري سره له مبارزې شخه بېرته ودرېزي.

او كه تاسې «مسلمان» اوسئ همدل بس دي چه په توله توان او زړه

سره . داستبداد او فرعونى تجاوز او تېرى په مقابل كېنى ، جنگ ته
 ولاړ شى او دهغه ظاهري قدرت دچ دوزخ نه هم وړو كى اوبى اهميته
 وكړى او كه مبارزې ته ولاړ شى او د ظاهري قوې شخړه مو بېرې ته په حان
 ليار وركړه ، بيا هم خپل زړه ته يو نظر واچوى . بنيانې خپل جان مغولو
 وى خنكه د تېرى استبداد او خود خواهي سره د مبارزې د پاره نه جنگې .
 سياسي او اجتماعي زړه ونه ، د خلكي په ټولو بړخو كېنى هر يو د خپل
 حان د پاره د مبارزې ډكړه حاضرې تېرى توخو د حقيقت بېنلو د پاره
 و جنگې ، مگر اسلام به په ټوله نړۍ كېنى او د ژوندانه د مبارزې په
 ټولو ډگرو نو كېنى د واقعي حق او عدالت د منځ ته راټلو د پاره ، مبارزه
 كوي ، او په دې لياره كېنى به ټولو آزادي بېنو نو تمدنوسره مرسته
 وكړي ، او ټول مبارزين به د يو حجابي او اجتماعي لويې عقيدې لاندې ،
 سره يوځاى كړي .

او په هغه وخت كېنى چه د عقيدې او ايمان خاوندان ، دانړى
 او ابدى قوې په مرسته ، د جگړې ډكړه حاضرې ، د هغوى زړونه
 د خداى په لياره كېنى د شهادت له مينې شخړه كوي .
 « اِنَّ اللّٰهَ اشترى من المؤمنين انفسهم واموالهم بانّ لهم الجنة
 يقاتلون فى سبيل الله فيقتلون ويقتلون وعدا عليه حقا فى التوراة والانجيل

والقرآن ومن اوفى بعهده من الله فاستبشروا ببيعكم الذي بايعتم به
وذلك هو الفوز العظيم^(۱)

(پاک خدای له مؤمنانو شخه ددوی خانونه او مالونه واخیستل
چه بپشکه دوی لره جنت دی ، دخدای په لیا ره کبنی جنگل پزی ، ودی
وژنی ، او ودی وژل شی ، وعده ده دخدای چه په توریت ، انجیل
او قرآن کبنی دهغه (ج) په عهده ده او شوک دی د پروفا کوونکی په
خپله وعده او ترون کبنی له خدا یه شخه . نو خوشحال او سی په خپله
معامله او سودا باندی چه کړی موده چه دالوی بریا لیتوب دی .)

(۱) التوبة ۱۱۱

87559

۲۲

~~70000~~

د اجتماعي مشڪلاتو په باره کښې د اسلام فکر

« بشپړه مسلمانې يا هېڅ »!

هر اجتماعي سيستم د شتون په برخه کښې يو مکمله فلسفه لري،
څنگه چې هره طريقه او نظام د ځينو مشڪلاتو سره مخامخ کېږي چې دهغه
له عملي کېدلو څخه پيدا کېږي، او په هغه نظام باندې داسې حوادث او
پېښې راتځي چې دهغه نظام د صورت میندلو او اجرا کېدلو په صورت
کښې دهغه د طبيعي او کيفي آثارو سره، چې د اجرا او واقعيت میندلو
څخه ئې پيدا کېږي متناسب دي. همدا رنگه د شتون د هر شېرې او
هره طريقه د حل ليارې لري چې دهغې په وسيله د ځينو قوانينو د کيفيت
او اجرا څخه د پيدا شوو مشڪلاتو سره مخامخ کېږي... او دا خبره
د عقل او انصاف څخه د پره لېرې ده چې د يادو ديم او قانون څخه دهغو مشڪلاتو

دحل کولو غوښتنه وشي چه هغه ئی منع ته ندی راوستلی؛ بلکه دغو
دپیدا کولو عوامل په هغه سیستم او طرز العمل کښی پت دی چه د هغه
سرایم سره په هر شی کښی اختلاف او تضاد لری!

صیح او عادلانه منطق وائی؛ هر څوک چه دیو اجتماعی طرز العمل
او نظام څخه دخپل شړوند نه د مشکلاتو دلپری کولو غوښتنه کوی، بنا
چه لمړی د هغه نظام اصول په خپل عملی شړوند نه کښی ترا اجرا او عمل
لاندې راوی او وروسته بیا وضع وکوی چه آیا د هغه نظام د عملی
کولو له کبله د مشکلات پیدا کښی او یا له بڅه بل شانته شوی اوله منځه
وړ کښی! او یواځی په همدغه صورت کښی کیدا ی شی چه د هغو اجتماع
مشکلاتو دلپری کولو د پارا کوم چه د عملی تطبیق څخه ئی پیدا کښی له همدغه
نظامه څخه مرسته و غوښتله شی!

اسلام یو داسی بشپړ نظام او اجتماعی طرز العمل دی چه قوی
مختلفی خواوی ئی یوله بله سره تړلی دی.

اسلام داسی یو مسلک دی چه دخپلواصولو او قوانینو په طبیعت
کښی د هغه فکره شړوندانه دتړلو چارو په برخه کښی له لوییدو څخه ژر یونو
او هغو مسلکونو سره بچنه ژوند په هیوادونو کښی موجود دی اختلاف
لری، داسی اختلاف چه په پوښه ډول پوخ او اساسی دی، او بی له هڅ

قسم شك اوتو دید خنی اسلامی نظام په ننی ټولنو کښی د اوسنیو مشکلاتو
 په پیداکولو کښی هېڅ ډول اغېزه نه درلودله او نه ئی لری بلکه دغه ټول
 مشکلات د هغو شریمونوله طبیعت او خرنکوالی څخه منځ ته راغلی دی
 چه په دغو ټولنو باندی حکومت لری او اسلام ئی د شروندان له لږ څخه
 لږی کړیدی!

مگر کوم شی چه د تعجب او حیرانتیا وړ دی، هغه دادی چه د دغو
 مشکلاتو په باره کښی، اسلام د پوښتنی او اعتراض مور دگرځی او
 یاله هغه څخه د حل لیاړی غوښتلی کږی، او یا په هغو چارو کښی ئی
 نظریه پوښتله کږی چه د هغو په پیداکولو کښی یو ډېر کوچنی تاثیر
 هم نلری.

هو، د ډېر تعجب خای دی چه اسلام په هغو ځمکو کښی د پوښتنی
 مور دگرځی چه په هغی کښی اسلامی نظام نه عملی کږی، په دغو ځمکو کښی
 د داسی مسائلو لکه د «بنی اویارلهان» «بنی اوکاسر» د زرو او بنحو
 اختلاط «دخوانانو جنسی مشکلات» او دارلزنو سر و خبرو په باره
 کښی بحثونه کږی! او بیا د تعجب وړه دادی چه دا ډول پوښتنی د هغو
 کسانو له خوا کږی چه هغوی هڅو کله د اسلام حکومت نه منی بلکه د
 خبری په تصور کولو باندی، چه ممکنه ده کوم وخت به اسلام د جابجی

حکومت پہ لاس کبني ونيسي، ڊير غمجن او خواشيني کپري.

اوله ډي پوښتنو څخه هم هغه خوابونه ډير حيرانوونکي دي چه

دځينو "ديني اشخاصو" له خوا وړکول کپري او ددغسې کسانوسره

د اسلام د نظريې په باره کبني دډي ډول مسايلو په برخه کبني، هغه

هم په داسې ټولنه او حمله کبني چه د اسلام نظام په هغې کبني نه اجر کپري

سوال او خواب کوي!

اصلاً اسلام نن وړخ په ډي څه کار لري چه بنجني ډي شورې ته

لارې شي يانه؟ ولې د اسلام څخه پوښتنه وشي چه دنارينه و او

بنجوکې ون څه حکم لري؟ او د بنجو د کار کولو او يانکولو په باره کبني

ولې د اسلام نظريه وغوښتنه شي؟ او په کلي ډول سره اسلام په هغو

مشکلاتو کبني چه په يو غير اسلامي ټولنه کبني پيدا شوي او دهغې

ټولني د موجوده طرز العمل نتيجه او حاصل دي، ولې لاس ووهي؟

ولې غواړي داراز مسائل او دډي غونډې نورې خبرې د اسلام

له نظريې سره سمې عملي شي؟ يډي حال کبني چه اسلامي نظام او

قانون د سياست له صحنې څخه، د اجتماعي نظام له ډگر څخه، د دوتي

قوانينو له چوکاټ څخه او د خلکو د ژوندانه له دائرې څخه په پوره ډول لپري

کړا شويدی.

د اسلام افکار او نظریات تجزیہ نہ قبولی، یاد ہی دهنه قول
 احکام په کار و اچول شی او یاد هی د اسلام پو اخی باقی ونه هل شی!...
 داچه د خینو چارو په برخه کینی چه په دوهمه اودریمه درجه کینی دی،
 د اسلام فکر و غوښتل شی او په هغو غټو او مهمو مسألو کینی چه دروندل
 او اجتماع بنسټ په هغو باندی ولاړدی، د اسلام نظر پو ته هېڅ توجه
 ونشی، بی له لو بو او ساعت تپری شخه بل شی نه تعبیر یزی او هېڅ مسلمان
 لره نه منائی چه دا کار پو اسلامی کار وکینی او یا دهنه خراب ووالی...
 نو دهنه قولنو د ورپو وکو مشکلاتو خراب، چه د اسلام قوانین نه
 اجرا کوی دادی چه وویل شی بهر یی اسلام ته په قولو چارو کینی دخا
 وړ کړی او دهنه قول قوانین او احکام عملی وگرځوی، وروسته
 بیا دهنو مشکلاتو په باره کینی چه پیدا کپزی دهنه نظریه و غواړی،
 نه داچه دهنو مشکلاتو د حل لیا چه دیو غیر اسلامی نظام شخه پیدا
 شوی له اسلام شخه و غواړی!...
 اسلام په یو مخصوص ډول دخلکو روزنه کوی او دهنوی په
 منځ کینی دمنتخبو قوانینو سره سم حکم کوی او دهنوی چار یی
 دیو مخصوص اساس دهنه اداره کوی، او دهنوی دپاره اجتماعی
 او اقتصادی پای او یو ډېر لوس احساس پیدا کوی، او دهنه

حساب له مخه لمري د اسلام ټول قوانين د حکومت په سيستم کښي،
 تقنين په مواردو کښي، درونزني په اصولو کښي اجرا کړي او وروسته
 بيا وگوري چې دغه مشکلات چه تاسو ئي يادوي په خپل حاي کښي پاتي
 کيږي او يا خپله له منځه ځي؟ مگر اسلام پخوا له دې چه دغه اصول
 په ټولو چارو کښي د بشپړې اجرا صورت ومومي، له هغو مشکلاتو سره
 چه ديون غير اسلامي جامعي څخه منځ ته راغلي دي څه کار لري؟

دا هغه مشکلات دي چه د اسلام سالمه او وروسته جامعه
 هېڅ کله هغوته په خپلي ټولني کښي ليا سر نه ورکوي.

لمري داسې يو اسلامي ټولنه جوړه کړي چه په هغې کښي د اسلام
 ټول اصول او قوانين جاري او حاکم وي، او دنارينه و او بنسټو
 روزنه، په کور، ښوونځي او ټولنه کښي په اسلامي توگه سره وکړي او
 وروسته بيا هغه ضمانتونه او سعادتونه چه اسلام په شرونه کښي
 د ټولو خلکو لپاره په غاړه اخيستي دي عملي کړي، او هغه انزاعات
 او انصاف چه اسلام ئي د ټولو دپاره غواړي منځ ته راوړي، نو بيا په
 دغه وخت کښي له ښځو څخه پوښتنه وکړي چه آيا دوي دا غواړي چه
 پارلمان ته لاري شي او ياد چه د دغو ضمانتونو او وعدو سره نور دې
 ډول کوښښونه اړتيا لري؟ ... په دغه وخت کښي له ښځو څخه

پوښتنه وکړئ: آیاتاسې دا غواړئ چې په مغازو او دفترونو کې
کار وکړئ؟ هېڅ شک نشته چې ستاسې د دغو پوښتنو ځواب
به منفي وي، ځکه د دوی روحی او جسمی شرطونه او مقتضیات
په خارج کې د کار کولو ایجاب نه کوي.

په دغه وخت کې له هغو ځینو پوښتنو وکړئ چې آیا دوی
غواړي د نارینه ورسره کله ون پيدا کړي او خپل ځانونه د ټولو
خلکو د نندارې لپاره بنائونه او سنگار کړي؟ او یا صحیحه او
اسلامی روزنه دوی د حیوانی او شهوانی محرکاتو څخه کوم چې د حیوانان
د شهوتو په چلند کې لېرې ساتي؟ هېڅ شک نشته چې د هغوی
اسلامی احساس او ادراک به موجب او باعث شي چې له پاک
خدا به شرم او حیا وکړي او خپل ځانونه له فساد او ورانې څخه وساتوي.
کله هم ځینی خلک د پوښتنو کوي چې یوه ډله خلک دا
خبره کوي. زه به د اوکو روچه د اسلامی قانون د اجرا په نامه هر کال
د زه کونو غلو لاسونه غوڅ کړي... د ارازل خلک په یوه اشتباه
کې لویډلی، او هغه کسان چې دې ډلې ته د اسلام فقهي ځواب
وړ کوي په دوو اشتباهو اخته دي، دا په زه کونو غله چې هر کال
نیول کېږي د اسلامی ټولني د اسلام د اجتماعي سیستم محصول

او نتیجہ نده ، بلکہ ہغوی تہول د بلی تہولنی محصول دی چہ اسلام
 ئی لہ خپل عملی شروندک نہ شخہ لہری کړی دی ، او د هغه پہ حُای
 باندې داسی قانون ئی جوړ کړی دی چہ اسلام هغه تہ قیمت
 نہ ورکوی . هغوی د داسی یوې تہولنی حاصل دی چہ غواړی
 یوہ دلہ خلک دې دوزی او د محتاج پہ نامہ وجود ولری بی لہ
 دې حُنی چہ د هغوی د مشکل د لہری کولو لپارہ ئی یو اساسی فکر کړی
 وی . داسی تہولنہ چہ د ملیونو افرادو د استوګنی او خوراک او کالیو
 چارہ نکوی او انسانی روح نہ روزی ، او د خپل شروندک رابطہ
 د " خدای " او د " خدای د قانون " سرہ نہ تری .

هر ورو بہ پوښتنہ وکړی : چہ اسلامی قولنہ شخہ قولنہ ده ؟
 اسلامی قولنہ ، داسی تہولنہ ده چہ د هر چا د هستوګنی حُای
 خواړہ او آغوستنہ اعم لہ کار کړیو ، بیکار ، تکرہ ، ناتوان ، روغ
 ناروغ ، زراوښخو شخہ پہ هغی کښی ضمانت شویدی او د بیت المال
 او د تہولنی او د خلکو د چارو د ادارې لپارہ پہ کال کښی د هر چا د
 ثروت شخہ یو شخہ لاس تہ راوی (دغه مقدار د اصل سرہ پای شخہ پہ
 کال کښی دوه نیم پہ سلو کښی دی او پہ اجناسو کښی د نکات قانون

تفصیل ورکری - زموږ شيعه وروڼه پيغمبر مني ، اوکله چارنه له دي
 شخه زيات لازم وکمنل شي بي له هېڅ کوم ډول قبل او شرطه ځني په
 اندانه چه د اسلام صالح دولت ، عيواږ د استقلال د سانې او
 د ټولني د چارو د ادارې له پاره ، لازم وکني ، کولای شي چه دخلکو
 شخه واخلي .

هو! لمړي د دغه نظام احکام اجرا کړي او وروسته بيا
 وگوري چه د محتاجو خلکو شهر خومره دي ؟ او دهغو کسانو شهر چه
 په ماره نس او د ايمان شخه په ډک زړه سره ئي په غلا لاس پوري
 کړي وي خومره دي ؟

او همدل رانه ځيني خلک ديوي ټولني د "خوانانو جنسي مشكل"
 په برخه کښي د اسلام د نظريې پوښتنه کوي . دوی داسي خوانان
 گوري چه په يو غير اسلامي اجتماع کښي چه د جنسي قول محرکات
 او موجبات په هغه کښي وجود لري ، عمر تېروي ، او بيا وروسته
 تر دي د دغو خوانانو د مشکلا تو په بارة کښي چه تل د جنسي تحريکا
 په معرض کښي واقع دي د اسلام نظريه غواړي .

په اسلامي ټولنه کښي هېڅ کله لوڅي او بر بندې نښتې او ځوي

چہ خانوئی بنائستہ او جو رکھی وی، پھر کوت او ہر حای
 کبھی نہ کرحی چہ شیطانی فساد او ورائی جو رکھی ... اسلامی
 تولنہ بہ ہیشکلہ رسوا او حیا و ہونکی فلمونہ، ناروغہ موسیقی او
 تصنیفونہ لکہ د «عبدالوہاب» او د «ام کلثوم» تصنیفونہ او
 فلمونہ ونلری ...

پہ اسلامی تولنہ کبھی بہ ہیشکلہ داسی و ریح پانی، مجلی
 او نورپ نشری وجود ونلری چہ پہ آنرا دانہ صورت سرہ، ہر دول
 عکسونہ او شہوت بنور وونکی قصی، دجنسیت ہر ہر خبری او
 مطالب، بی لہ پردی شخہ خپارہ کری، او لکہ فساد جو روونکی مواد پہ
 ہر حای کبھی فساد ایجاد کری.

پہ اسلامی تولنہ کبھی شراب نہ پید اکبری چہ دخلکو خنی واک
 او عزم ایستہ کری، او شہوت کاری او عیاشی ہغوی تہ بنہ
 و رہنکارہ کری ... لندہ ٹی دا چہ پہ اسلامی تولنہ کبھی بہ قول جوانان
 و کولای شی چہ شہرت زردہ وادہ وکری، حکم چہ «بیت المال» او
 عمومی دارائی «دا وظیفہ لری دہرچاسرہ، چہ دوا دہ کولو قصد
 ولری، لاندہ مرستہ وکری.

تاسی کہ داسلام نظریہ دخوانی دلی دمشکلا تو پہ برخہ کبھی غواہی

لمړې د اسلامي نظام ټول اصول او احكام اجرا كړي او په هغو باندې
عمل وكړي او وروسته تر هغه نه مخكېني تر هغه وگوري چې ايا كوم
مشكل د "خوانانو د مشكل" په نامه شته او يانه ؟ ...

څومونږ په نظر كېنې هر ډول پوښتنه په هره موضوع كېنې چې
د اسلامي احكاموله اجرا شخه نه وي پيدا، او اسلام دخلكو د عملي زندانه
شخه كاملا په يواړخ وي، د اسلام شخه هر ډول پوښتنه په اسلام پورې
توكي كول دي لكه چې حما په عقیده د دغه ډول پوښتنو په مقابل كېنې
د هر چاله خوا شخه چې وي خواب وړ كول، د اسلام په مسخره كوو كېنې
شركت كول دي !

نزه له هغو كسانو شخه چې نن ورځ د اسلام په نامه غږ ونه پورته كوي،
چې بنځي دي نه ښائي له كوره شخه د باندې په كار بوختي شي يا نه ښائي چې
په پارلمان كېنې شركت وكړي او يا ښائي چې اوږده كالي واغوندي !
سره د دې چې بشپړ احترام د هغوي سپيڅلي نيت او احساس ته
لرم. اجازت غواړم چې ووايم: چې هغوي په غير ارادې توگي سره
په اسلام ملنډې وهي. او دا ځكه چې هغوي ټول مشكلات او مفاصل
په دغو خو وړه، خبرو كېنې منحصر كېنې .

بايد د هغوي ټول قوتونه د اسلامي نظام او قانون د تطبيق په لياره

کڻي د شروندانه په ټولو اوځونو کښي مصرف شي، بايد دهغوي هدف
 داوي چه اسلام په دولتي قوانينو او دقونلي په نظام باندې مسلط
 او حاکم وي، او اسلامي روزنه په ښوونځيو او ژوندانه کښي ننوځي، بايد
 هغوي اسلام د بشپړو نظرياتو په حيث په بشپړه توگه وغواړي،
 ترخوچه اسلام وکولای شي د شروندانه په ټولو خواوو کښي خپل کار
 عملي کړي، ځکه چه دا کار د اسلام په عزت او شرافت ختېزي او
 د ديني مبلغينو او ليارښوونکو عزت او احترام په هغه کښي دي.

البته دا کار په هغه صورت کښي کېدای شي چه هغوي په خپل
 دعوت کښي اخلاص ولري او زحمت په ځان قبول کړي، او که چېرته
 ئي مقصد داوي چه يواځې يو غږ پورته شي او خلک يو شهرکسانوته
 متوجه شي او په دغه حال کښي هغوي، له هر ډول خطر او ضرر څخه
 په آرام پاتي شي، نو دا يو بېل مطلب دي! ... او نه په دي خوشحالا
 يم چه کم له کمه دغه اشخاص ځانو باندې د اسلامي ډلې او ديني
 اشخاصو نوم کښي پېژدي.

دخلكو بيلنه د اسلام خواته

اسلام د نړه په او وجدان عقیده ده چه په قولنه كښي دانسان
د عمل خرنكه والي له هغه څخه موجود پزي او دهغه په اساس باندي
د شرونه نظام ټينگ پزي، داد شرونه نظام پولشپرا او جامع
نظام دي چه د فرد كوښښ او نريارايستلو سره، په كورني، اجتماعي
او بين المللي شرونه كښي ارتباط نيسي، او په دغو ټولو برخو كښي د هغه
په سرانرازيرو او بطوباندي حكومت كوي او داسي قوانين تاسيسوي
چه دغه ټول روابط منظم كړي.

او د دغه اصل له مخي امكان نلري چه، په اسلامي شرونه كښي
د فرد په نړه كښي د موجودي عقيدې او دهغه شريعت او قانون
تر منځ چه دده په شرونه باندي حكومت كوي كوم توپير راشي.
د قانون او شريعت بي د دغې عقيدې څخه نشي كولا ي چه ټينگ پاته
شي، لكه خرنكه چه كوم وخت دانسان په ضمير او زړه كښي عقيدو جوړه

شی کو بنسبن کوی چه په عملی ژوند کښی هر کار په «قانونی» بڼه
 او شکل وړنجه تر کښد شی، او په دې ترتیب سره په اسلامی اندېښنه
 کښی د دغود واره و تر منځ هېڅ ډول توپیر او بېلتون وجود نلری!
 او همدغه حقیقت د اصنات کوی چه موږ د خلکو په بلنه کښی د اسلام
 خوانه خپله لیاړ و ټاکو، لکه چه پخوا له دې نجه ئی هم د دغه اسلامی
 دعوت خط مشی او پروگرام دهغه په تاریخی موجودیت کښی ټاکلی دی.
 د خدای پیغمبر محمد (ص) خپله بلنه شروع کړه او
 وروسته تر هغه یوه ډله خلک ورسره یوځای شول او اسلام
 و منلو، خپل دعوت ئی دیو «منظم کوونکی قانون» په چوکاټ
 او دیو «زمام لرونکی» په شکل کښی پای ته ورساوه، د اسلام پیغمبر
 دقیق کار قیصرت او د خدای کار خدای ته پرې نشود! د دې لپاره
 چه اسلام هر شی د خدای لپاره غواړی اوله خدای نجه ئی کښی
 او حاکم یواځې په هغه وخت په رسمیت پېژنی چه د خدای
 قانون اجرا کړی او د ژوندانه اداره د خدای د پروگرام سره
 سمه وکړی.

نن وړخ دغه تاریخی واقعیت او د اسلامی نظریاتو په
 طبیعت کښی دغه روښانه حقیقت، دواړه یوځای ژوند لپاره

د خلكو په بلنه كښي د اسلام په لوري سر وښانه كوي ، او اسلام په
 من وړخ كښي بي له هغې ليارې شخه چه دهغې په ذريعه ئي پروت
 وړاندې تك كړيدي بله ليار مخې ته نشي نيولي او هغه ليار داده چه
 د مسلمان غمې په ترسې او د سره جوړه و كو كښي زيار و باسي نو بيا
 كار غچپله د اسلامي رژيم د تحقق ميند لوليارې ته سهېزي ، خود ا ب ^{خبره}
 بايد هېره نكړو چه نن وړخ د اسلام د دعوت په لياره كښي خپرونه
 اقدامونه دي پورانه توپير ولري تر خوجه و كولاى شي دهغې زمانې
 د حال سره چه مور په هغې كښي شرونه كو و او هغو خيزو نوسره چه
 نن وړخ په ژوندون كښي منع ته راغلي دي جوړه سنت ولري .
 بي له پاك خداى شخه د بل چا عبادت ، هر شى چه وي ، كه
 د پخوانيو سر و غو قصواو او هاهامو عبادت وي يا د پستو آرزوگانو
 او شخصونو نوله تول ، د بشر قوتونه په داسي ليار كښي عبث او بچايه
 لگوي چه د انساني مقام وړندى . دا پرستشونه تول ، د بشر مخه
 له صنعت او كمال شخه كړخوي او بشر د شرافت منده ژوند و شخه
 چه پاك خداى د بشري افرادو لپاره لانه كښي دي او داصلى
 وظائف او چاره سره د بوخت كېدو او مصرفيته خنى منع كوي .
 په واقع كښي د پيغمبر (ص) په زمانه كښي دا د پره محمد او

لهر فی خبره د توجه موردوه، او همد اخبره بنائی چه زمونن په
 زمانه کښی هم ډیره لویه او محمه خبره وکښلی شی، مگر نه یواځی
 د وینا او غږ په لوله لیاړی شخه؛ بلکه د عملی لیاړه ښوونې او ادارې
 له حیثه ځنی هم بنائی چه دې خبرې ته ډیره توجه وشی او هغه دا ده
 چه زمونن هېڅکله نشو کولای چه خلک داسې یو کار ته وبلو چه
 ځمونن په شخصی ژوندانه کښی هغه کار تر اجرا او عمل لاندی
 نه وی او که چیرته مبلغین او لیاړه ښوونکی اشخاص پخپله پودا،
 کار کښی خپلکوته دهغه په لورې بلنه کوی، روښانه نمونو او عملی برهان
 نه وی، هېڅکله به دا رنگه تبلیغ قیمت ونلری.

او البته چه ځمونن دنړۍ د موجوده احوالو او د پیغمبر
 دنهانی د احوالو په منسح کښی له دې کبله هېڅ ډول اساسی
 توپیر وجود نلری که څه هم ځینی وگری داسی گمان کوی چه ځمونن
 په نه مانه کښی کوم مجوز او موجب وجود نلری چه موند،
 د راتر راز خدا یا نو د عبادت شخه دخلاصید لولیاړه خلک
 وبلو، مگر خبره هېڅکله داسې نده، ځکه چه ځمونن په زمانه
 کښی د مختلفو خدا یا نو عبادت دهغو مختلفو خدا یا نوله عبادت
 شخه چه د جاهلیت په دوره کښی معبود وو هېڅ کم نه دی، بلکه

کوم شی چه تغیر موندلی، هغه دخدا یا نونوع او خرنکه والی
 دی نه دهغوی عبادت او پرستش! ...
 او البته چه دشکواتو په پرستش کبني او دخرافاتو او
 چتیا تو په پرستش کبني هېڅ ډول تخول ندی پیدا شوی.

دا تغیر چه مو وویل نن وریخ په خپلو اقداما تو کبني وتری
 اړتیا لرو، عبارت له دی تخه دی چه، دیوتن مسلمان په جوړولو
 کبني، یواځې په عقیدې او عمل باندی اکتفا ونکړو، بلکه بنائی
 چه ددی دواړو په ملتیا د شرونه د پاره اجتماعی پروگرامونه
 چه د اسلامی نظر یا تود اصولو په پائی باندی اوله اسلامی قوانینو
 تخه پیداوی، هم وړاندې کړو، او ددغو پروگرامونو په وړاندې
 کولو کبني نه بنائی دی خبرې ته انتظار و باسو چه د مسلمانو افرادو
 د جوړولو اوس ورنه د پاره پایته ورسېږی ... او نه بنائی چه
 د اړو پروگرامونو خنکه چه د اسلام په ابتدا کبني په تدبیرې ډول
 او برخه برخه او په ډیل او ورو ورو جاری وو وینو دل شی بلکه
 بنائی چه قول پروگرامونه یوځای اعلام شی، د یواځې داسې تغیر
 دی چه بنائی مونږ هغه په خپلو نقشو کبني تر نظر لاندی ونیسو او

د اټومونډ ډي پي ډي داسې يو ضرورت دی چې مونږ پرته د هغه
قبول شخړه بله ليار نلرو او د هغو طبيعي اوضاعو او تياده چې مونږ
ورسره مخامخ يو.

کله چې عظيم الشان پيغمبر (ص) خپله بلنه او دعوت شروع
کړ، په جزيره العرب کښې ټينگ حکومت، روغ سيستم او
طهر العمل او ټاکل شويو اجتماعي بنونځيو وجود نه درلود. او
همدا رنگه په قوله نوري کښې، رانرا رانرا بنونځي چې د حکومت،
ټولني او اقتصاد لپاره پروگرامونه ولري، په دې وضاحت او
روښانوالي چې زه مونږ په عصر کښې ليدل کېږي وجود نه درلود،
اوله همدې امله اسلام وکړای شو چې دخپل اجتماعي نظام سا
وسرو ورو اولن لوب کښېږدي او د شرونه په باره کښې خپلې
نظريې دهغې رښيدې او نیک مرغي ټولني درښت او ترقی سره
چې دهغې د جوړولو په حال کښې و په همغږو موندو او مرور ښکاره
کړې، او په پای کښې دخپل نظام له تکميل نه وروسته قول نظامونه
او سيستمونه چې دهغې ورځې په نوري کښې ئي جريان درلود، ما
کړې او پر هغو باندې غالب شې.

البته په دې خبره کښې شک نشته چې، دا بريا لیتوب لکه

چہ جینی خلك گمان كوی، دوسلو پنه زور نه و، بلکه دهغی اندیسنی
 اوسپ چلی فکر په زور وچه مسلمانانوله خان سره درلود...
 داسی فکر اواند پسنه چه دهغی ورخی فکرونه اوسنو ونخی هېڅکله
 نشوای کولی چه دهغه سره برابری وکړي اوور سره مقایسه شي.

په آزادی بڼلو کښی، اسلامی فکرونه اونظریات دومره لور
 اووتلی وو چه بشر دهغه ساری یخې نه وولیدلی، اود اسلام دغه
 آزادی بڼلو خاصیت ترن ورخی پورې هم، په خپل اصل
 حقیقت باندې پاته دی، او په دې لپاره کښی د بشر په ټولو
 اقداماتو باندې جگ والی اوا متیازلری، اوصوب باید چه هغه
 په داسې یوه مناسبه بڼه او شکل باندې خلکو ته وړاندې
 کړي، چه د زهانی دوکړې د منلو مورد وگرځي، اودهغه اصل پوښ
 او حقیقت خلکو ته ثابت کړي.

په نننی نړی کښی، رانر رانر اجتماعی نظریات حکومت کړي،
 او که مونږ خلك د اسلام خوانه راوغواړي، نولانهمه ده چه د
 نور په شان، د اسلام اجتماعی نظر اوفکر مفصل بیان کړي، او
 هېڅ شک نشته چه د مسلمان فرم د جوړولو او سرورنی څخه
 مخکښی یواځې نشی کولای چه دهغه ژوندان اصلاح کړي او

هغه وړاندې بوځي، بلکه هغه مسلمان فرد چه په دې نظريه باندې ايمان لري او هغه په بڼه توگه عملي کوي او د شتون دانه په ټولو برخو کې دې په تحقق ميندلو کې نريارو باسي، پخپله کولای شي چه د دې نظريې وړاندې تک په غاړه واخلي، او بېشکه نن ورځ د مسلمان فرد روڼه دې ته اړتيا لري، چه هغه د اسلام د اجتماعي نظريې يا توخه پوره پوه او واقف وي، د دې لپاره چه بي د داسې نظريې له وړاندې کولو څخه چه هغه د ننني عصر د شتون د سره تطابق ولري «د ديني وجدان» ته حاصلېږي لکه چه «انساني حرکت» وجود نه مومي.

هغه کسان چه موندني د اسلام په لورې غواړو، نور داسې سيستمونه او بنود مخي کوري چه دخلکو د شتون دانه واکي ئي په لاس کې نيولي او ندي پرېزي دې چه دهغوی رفتار او عمل په پوره ډول سره - اسلامي وي، او دا ځکه چه د شتون دانه اوسني پاي د اسلام په بنسټ باندې ټينگي ندي. او همدا سبب دې چه دهغوی ديني وجدان د عملي شتون له معکوس واقعيت سره تضاد م کوي، او دغه د وجدان او عمل تضاد، په پای کې د بشر افراد داسې يوي مرحلې ته رسا کاري چه اسلام هغه مرحله پخوا له پخوا خلکو ته بنود لي او د هغې نقشه ئي ايستلې ده، خو که يواځې موندو کولای شو د اسلام حقيقي بڼه خلکو ته ور وپېژنو.

او نظر دی خبری ته بنائی چه داژوندون په ښکاره او روښانه ډول
 خلکو ته ورسوږدل شی ترڅو چه دهغه دخارجی وجود او تحقق میند
 لپاره مسلمان افراد په پوهه او ښکاره دلیل سره لازمه اقدامات وکړی .
 او دغه اصل له مخه نن وریخ دا خبره کافی نده چه مونږ خلک
 د اسلام، قرآن، د خدای احکام، اسلامی قانون، د اسلام حکومتی
 نظام یا د اسلام اجتماعی سیستم ته په نامعلومه توګه سر راغواړو.
 دخلکو بلنه به د دغه راز کلی مسائلو د منلو لپاره یې له دې شخه چه په
 ماغزو کښی ئی یو روښانه او مفصل مدلول پیداشی صحیح او کتور
 نړوی .

ډېر ضروری چه مونږ د اسلامی افرادو د روزنې او پالنې
 لپاره مرکزونه ولرو . داد کار بنسټ او اساس دی . په دې مرکز
 کښی دې هغوی په پوره ډول له دغو حقایقو سره آشنا شی چه ؛
 دیو اسلامی ژوندون بشپړه پښه چه د دوی دینی وجدان د هغی
 خواته دوی را کانی او بنائی چه دهغی په تحقق او پیداکېدلو
 کښی کونښښ وکړی شخه شی دی ؟ . . . او البته دا پېژندګاوی او
 معرفت، بنائی چه دا اجتماعی نظریاتو د ښودنې په شکل عملی شی
 ترڅو خلک د اسلام دهغو اجتماعی نظریاتو په برخه کښی صحیح

معلومات ولری چه دثرونڈا نہ تہول اریخونہ اود دلووا افراد
روابط اوہغہ پاپی چه عمومی ترونڈون پہغہی بانڈی ولاری،
پہغہی کبنی داخل وی .

دایو داسی پروگرام نہ دی خپبل وخت تہ وخت ول شی
او وویو چه دا کار بہ داسلامی حکومت لہ جو رید لوختہ وروستہ
عملی شی حکمہ چه اسلامی حکومت، یواخی پہغہ وخت کبنی
جو رید ای شی چه خلک پہ عمومی دول اویائی دیرہ خبر، داسلام
لہ نقشی سرہ دثرونڈا نہ پہ بارہ کبنی سبہ معرفت پیدا کری او پوہیز
چہ کہ چہر تہ اسلامی ترونڈون شروع شی ددوی در وابطو،
حقوق، تکالیف ووظایفونہ او شکل بہ خرنکہ وی؟

ہیش کلہ دا خبرہ کافی ندہ چه مونین وریخ خلک پلندہ
اواجہالی دول سرہ لکہ دپیغمبر (ص)، ذرہانی پہ شان داسلام
خواتہ را وبلو، حکمہ چه پہغہ وخت کبنی داسی اجتماعی اومتضاً
بنوونخی چه اسلامی بنوونخی اودعوت سرہ مخالفت اومقابلہ
وکولای شی۔ وجود نہ درلود .

اواصولاً اوس، چه اسلامی نظریات لہ تولونور وھغہ نظریات
شخہ چه بشریت ئی نن وریخ پیرنی، دیر لویا و مخکبنی دی، نومونہ

هغه ولي خلكوته وروړاندې نكړو؟ او په كوم وخت كېنې چې
خلک د اسلام خواته راوغواړي و ولي د هغه اجتماعي نظريات
په دې حال كېنې چې د وخت اوضاعو او شرايطو ته هم
وگور و د نني ژوند سره تطبيق نكړو.

خمونږ ليار او وطن العمل

داخوان المسلمينو حرکت اوليار، يوه ښکاره او روښانه ليار ده چه په هغې کښې هېڅ ډول کورن والي او ابهام نشته. مگر سره د دې داخوان المسلمينو له محیطه د باندې او په هغو کسانو کښې چه خمونږ تشکيلا تومره ارتباط او علاقه نلري داسې کسان ډېر لږ دي چه د دغې ليارې حقيقت خرنکه چه دې کشف او درک کوي.

داخوانو ليار هماغه د اسلام ليار ده.... په اسلامي اصولو او پايو باندې د ټولني د بريا لپاره ليار ده. اوله همدې کبله بايد لمړې د اسلام اصول او پايي وپېژندل شي: او د دې وويل شي چه اسلام داسې يوه عقيدة او يو ډول فکر دی چه «قانون» له هغه شخصه صورت نيسي او همدغه قانون په اساس باندې «اجتماعي» نظام ټينگېږي... مگر کومه خبره چه په دې ځای کښې د توجه وړ کړه چې د ده هغه داده چه اوس په اسلامي ممالکو کښې غير اسلامي اقليتونو چه

شوندون کوی اور از راز عقاید او افکار لری، د دغو اقلیتونو
حال به د اسلامی اصولو د اجرا کېدلو په مقابل کېنې څرنگه وی او نتیجه
به ئی څه شی؟

له نیکه مرغه اسلامی نظریات د دې پوښتنې په جواب کېنې په
سبکاو او آسانه توګه سره والی: د اسلام اجتماعی نظام د مذهبی
اقلیتونو د پاره چه د بیعت په توګه او سپړنې د عقیدې د بشپړې انفراد
ضمانت کوی او په افکارو، دعاګانو او عباداتو کېنې او همداراز د هغو
د داخلی شوندان په کیفیت کېنې هېڅ ډول شرکت له اسلام سره نه پیدا
کوی بلکه دا ټول شيان، د هر اقلیت د عقیدې او ایمان سره سم
عملی کېنې او اسلامی دولت له هغوی څخې په هېڅ یوه کېنې کوم ډول
دخالت نکوی مګر د «عقاید و د مسانې قانون» په چوکاټ کېنې چه د
هغه کیفیت او څرنگه والی د دغه اجتماعی نظام په سیوري کېنې به د «اسلامی
عقیدې» له وضعیت څخه جدا نه وی او په بل روښانه عبارت سره دا چه،
د اسلامی عقیدې او د نورو مذهبی عقیدو څاوندان به له یو قانونی
حقوقو څخه کتور شی. مګر کوم قوانین چه باید په ټولنه کېنې اجرا شی او
د اجتماعی ارتباطاتو مشکلات (پرته له شخصی داخلی احوالو او شخصی
شوندون چه ټولنی سره هېڅ ډول ارتباط لری) باید ټول د اسلامی

اصول و سره برابر دی، او په حقیقت کبني د دغه قانون نقش اولو برینی، د اقلیتونو په مقابل کبني، د هر بل قانون څخه، چه د اجتماعي شتون د اصول برابر کوی، سبه او نریات دی. اسلامي اصول پخپله جنائی، مدنی، تجارتی او بین المللی قوانین لری چه په اخلاقی او معنوی پایوباندي ولاړ دي او د ټولو اديانو څاوندان هغه منی، نو ځکه، اسلامي قانون د مسیحیت او یهودیت روح ته له فرانسوي قانون څخه نژدی دی کوم چه نن ورځ ځمونږ په سرنوشت باندي حکومت کوی او نریاتو د پخوانی روم بت پرستی او ماډیگری په قانون باندي مستند دی، نه د مسیحیت په واقعیت ...

نو که چېرته په اسلامي نظام کبني د عقیدې او د مذهبي دودونو د ترسره کولو آزادی، د داخلې شونډانه د قانون آزادی او شخصي احوال تضمین شو، او د دغو آزادیو ساتنه د دغه نظام د پر وگرام اساسی جزه، وگرځېد، او که د اسلامي شریعت مبادی او اصول، د نوی قانون ایښودنې لپاره داسې اساسونه کښېښودل چه اوسنیو قانون ایښودونکو پخپله، په دې خبره باندي اعتراف وکړ چه دا قانون او اصول د هغه مدنی قانون څخه چه د پخوانی روم له قانون او اصولو څخې پیدا شوي دي (او د غربی جوامعو کړنلار تعینوی) دېر سبه اولو بریدی، نو کله چه د ټولني

مدنی، تجارتی اور جنائی قانون داسلامی شریعت له انسانی اصولو تخه
وتلی اور جوری شوی وی، د مذهبى اقلیتونو خنی دکوم یوه دپاره نقصان
اوتوان پېښوی؟

نودیوتن مسیحی لپاره، مثلاً داچه حکومت خپل قوانین له اسلامی
شریعت تخه واخلی اویا دفرانسوی قانون له مخه جوړ کړی تخه توپیر لری؟
په دې حال کښی چه فرانسوی قانون دیوتن مسیحی دپاره، له هغو حقوقو
تخه چه اسلام هغه ته تضمینوی تخه نریات ندی پاکلی، اودهغه په
سیوری کښی نریات له هغو حقوقو خنی چه داسلام شریعت دهغه ددینی
وجدان اومخصوصو عبادتونو اوشخصی چارو کښی ورکړی نشی موندلای
داسلام دی چه دهغه په دغو مسائلو کار نلری بلکه دهغه تضمین او
ساتنه په داسې ډول سره کوی چه ترهغه پورته متصور ندی.

حتی په جنائی، تجارتی اومدنی قانون کښی هغه خیزونه چه په
دینی عقیدې پورې تړلی دی اویا له هغې خنی پیداوسی، داسلام
مسلك، په پوره ډول سره ددې خبرې مراعات کوی چه په هغې برخې
کښی هم مذهبی اوسمی اقلیتونه هغوشیانوته مجبور نلری شی، کوم چه د
هغوی له عقیدې سره تماس لری. دمثال په ډول دې وویل شی:
چه اسلام په مسلمانانو شراب حرام کړخولی دی اوشراب خوار مسلمانانته

ئى پەمخسوسە تۆكە جزا تا كلى ده ، مگر كه چپرته په اسلامى قولنه كىنى داسى
 يو اقلیت موجود وى چه ددوى مذهبی عقیده ، د شراب خورلو اجازة
 ورته وركوى د شراب چنبلو په مقابل كىنى هغوته جزا نه وركوى ، (البته سنا ئى
 چه د اسلامى قولنى د ظواهر و مراعات و كړى) . او همدا رنگه اسلام ،
 شراب او بد خنا وړ درسمى مال په نامه نه پېژنى او هغوته ئى مالى قىمت
 ندى وركوى ، په داسى معنى چه كه يو مسلمان فرد شراب او يا بد خنا وړ
 (خوك) ولرى او هغه خوك له منځه يوسى . نه كومه جزا لرى او نه د تاوان
 عوض لرى . مگر كه چپرته دغه خيز ونه ديو داسى فرد مال وى چه دهغه
 دين د شراب او خوك دا خيستلو او خرخرولو اجازة وركوى بې شكه
 خوك چه دهغه د تلف كولو سبب كړئى متجا وړ كىنل كېرى او بايد چه
 دهغه تاوان وركړى .

او همدا رنگه ده د نزكات خبره : چه د اسلام له نظر څخه هم د مالىاتو
 په عنوان كىنل كېرى او هم د عبادت په ځاى . او همدا سبب دى چه
 دنور و مند هېونو خوا وند ان كه چپرته هغوى پخپله د نزكات په وركولو
 خوېش نه وى ، اسلام هغوى دغه كار ته مكلف نه كىنى ، بلكه هغوى
 د نزكاة پر ځاى ، داسى مالىات وركوى چه د عبادت او د اسلامى
 مذهبی فریضې معنى نلرى تر څو چه هغوى ديوى اسلامى فریضې په

پر حای کولو باندی مجبور نشی . اولبتہ چہ ہغوی داجتماعی حال پہ
 نامینو لو کبنی برخہ لری او باید چہ شریک وی ، حکم چہ ہغوی پخپلہ د
 اجتماعی حال دسبہ توب او دھوسائی لہ ثمراتو تخمہ چہ زکاتہ دھغہ
 لپارہ تا کل شویدی کتہ اخلی ، او دھدغی لیاری تخمہ دعوئی آرامی
 او اجتماعی تضمینو تخمہ استفادہ کوی .

اوپہ دغہ ترقیب سرہ کور و چہ اسلامی نظام د آسمانی ادیانو
 دتا بعینو پہ برخہ کبنی ، نہ یواخی پہ شخصی مسائلو کبنی ، بلکہ دجنائی ،
 مدنی او تجارتی قانون جوړ و لو پہ پراخی ساحی کبنی ہم دوکرو و
 دپرو و کو وجدانی احساساتو تہ کتلی او پہ نظر کبنی ئی نیسی او
 داکار پہ حقیقت کبنی دومرہ جگہ او عالی مفکورہ دہ چہ جسمونب د
 نری لہ قوانینو تخمہ هېڅ یو قانون لہ هغہ تخمہ نشی پورہ کپد لای او حتی
 چہ ورہ سرہ نشی برابرید لای .

لہ بدہ مرغہ موږ کور و چہ د « اسلامی حکومت » د خرنکہ و
 پہ بارہ کبنی خصوصاً د جزاء پہ برخہ کبنی کمر اہ کوونکی او دسراوغ
 پرو پاکند ونہ پہ هر کوټ کبنی خپارہ شویدی ، او د مثال پہ ډول
 مغرضینو دغلہ دلاس پری کولو پہ موضوع کبنی ، دپری جبرانوونکی
 دسراوغی قصی جوړی او خپری کپدی ممکنہ دہ بی خبرہ خلک داسی

فکر و کړې چې د اسلامي حکومت د جوړېدلو سره به سم د لاسه، په
 زهرا و خلک وليدل شي چې لاسونه به ئې پرې شوي وي، او دا
 يو چټي او غلط فکر دی. اسلام په هغه وخت کېني د غله لاس غوڅوي
 چې د ژوندانه ټول مادي وسائل ئې د ټولو خلکو لپاره چمتو کړي وي،
 خواړه، کالي، داستونکني ځاي او د ژوندانه نور ضروري اسباب ئې
 ټولو وگړو ته تيار کړي وي، او په دغه وخت کېني که چېرته څوک ژوندانه
 د تا مین نه وروسته، بيا هم تېري کوي، نو د هغه لاس پرې کېني
 او د دې لپاره چې دې بې شکه بې له دې ځني چې کوم رېښتيا ني اضطرار
 او اړتيا ورته پېښ شوي وي، غلانه ئې لاس پورې کړې دي، مگر که
 چېرته د مجبورت او اضطرار اشتباه منح ته راغله نو د شرعي حد له
 اجرا او لاس پرې کولو څخه صرف نظر کېږي او دغه سړي په مناسبو
 تنبهاو سره لکه بندي توب او نور اصلاح ته رابلل کېږي. او په دغه
 ترتيب سره بايد وپوښتل شي: ديوتن مسلمان يا غير مسلمان د پاي
 څه تاوان او ضرر دی چې دغه اجتماعي نظام جوړ شي؟ او هر کله چې داسې
 يو قانون تراجرالاندې نيول کېږي چې د، سر وځ اوله امنيت او هو
 څخه ډډک ژوندانه طبيعي اصول تضمينوي نو په دغه صورت کېني کوم شي
 د دې باعث گرځي چې خلک د دغسې سيستم د راتلو څخه وږه او غم ولري.

مونڊ غوار وچ ٽول خلك په اسلامي روزني سره، وروزال شي،
 لور او انساني اخلاق زده كړي او بياني په كار واچوي، ترخو وگولاي شي
 چه قانون په بشپړ اخلاص سره اجرا كړي او په بنكاره او پته كښي پاك
 خداي ناظر او تماشا كوونكي وگڼي او په خپلو چارو كښي په يولوي هد
 او مرام پسې روان شي....

نو نظر دغه ته، په اسلامي ټولنه كښي به خه ضررونه اقليتونو ته
 وراپيښ شي؟... واقعي او آسماني اديان هغه خيزونه غواړي چه
 اسلام ئي غواړي. او هم د اسلام په شان د بشر روحي پاكوالي ته هغه
 كوي او د دې لپاره چه يوې لويې مرتبې او خدايي او پورته مقام ته ئي
 ورسوي راغلي دي...

اخوان المسلماين هم داران غواړي چه د اسلام قوله نري چه
 خمونډ لوي هيواد دي، د هر ډول استعماله قيد خه خوشي شي.
 البته د اسلام له نظره د هر هيواد د خلكو وظيفه ده چه خپله حكومه
 دغه استعمال خه وساتي، او په دغه كار كښي يوله بل سره مرسته وكړي.
 او مونږ نه پوهېږو چه خمونډ داغوښتني دهغو كسانو د پاره چه
 د (ناسيوناليسم) د قوميت غوښتونكي دي خه تاوان لري؟ په دې
 حال كښي چه اسلام د ناسيوناليزم ټول لور او انساني هد فونه او مرانو

بر سپره، پر هغو عالی انسانی مرا مونو چیه په ناسیونالیزم کبني نشسته
 موجوده وی او په ژوندانه کبني تحقق وراکوی، نو بیا هم دا پوښتنه منځ ته
 راځي چه دا کار ناسیونالیزم او اقلیتونه څه ضرر او تاوان لري؟ په دې
 حال کبني چه اسلام د قولو ته لوندانه ادي لپاره هر ډول استعمار په
 مقابل کبني مبارزه او نښته کوی.

له دې څخه ډېر تعجب ورا هغه موضوع ده چه په هغې کبني ډېر
 بي خبره خلک داخوان المسلمینو په باره کبني په اشتباه کبني لوبېدلې!
 هغوی والی: څرنگه چه اخوان المسلمین داسلامی او په اصطلاح
 کبني د یومذ هبی حکومت غوښتونکی دی، نو په حقیقت کبني غواړي
 داسی یو حکومت منځ ته راشي چه د قاهرې او د الازهر علماء، د خلکو
 د ژوندانه په چاړه او احوالو کبني دخالت وکړي! او حال دادی چه
 اخوان المسلمین هېڅ وخت داسې یوه ادعا نده کړي.

اخوان المسلمین د یو اسلامی حکومت، یعنی داسلامی شریعت
 او قانون د اجرا کېدلو غوښتونکی دی، او داسلامی دروښانه قانون
 او شریعت اجرا کول، دې خبرې ته اړتیا لري چه یوه مخصوصه ډله،
 دهغه واکي په لاس کبني ونیسي، او اصولاً په اسلام کبني یو خاص دیني
 هیئت، یعنی د مسیحیت په شان مخصوص روحانی پلرونه وجود لري

چہ قول کاروندہ پہ لاس کبني ونيسي، بلکہ کومہ و سُرُج چہ داسلام اصول
 او قوانین «اجرا» شول پہ ہماغہ و سُرُج کبني۔ اسلامی حکومت جوہ
 شوی دی، بی لہ دی خنی چہ یوی مخصوصی دپی تہ کوم خاص فکر
 شوی وی...

لہ دی خنچہ پورہ، داخوان المسلمین دپی تشکیل خچہ شاهد
 دی چہ داخبرہ داسی نڈ، چہ خنی خلک گمان کوی، هو! داخوان ^{مسلمینو}
 پہ تشکیل تو کبني قول طبقات، دوگر و قول آزاد افراد دہا نر سار ^{مو} علا
 او مشغولیتونو خاوندان ہرکت لری، او خنکہ چہ دا تشکیلات مختلفو
 افراد و خنچہ جوہ شوی دی، نو پہ واقع کبني دیو دینی ہیئت جوہ بدل،
 پہ ہغہ دول چہ پہ اروپا او یانور، و خایونو کبني شتہ اصولاً جریان نلری،
 او نظر دی تہ پہ دی بارہ کبني داسی تعلق کول او غز پورہ کول چہ گویا
 اسلامی حکومت ہماغہ دہو جانی پلرونو حکومت دی! بی دخلکو دگمراہ
 کولو او دافکارو دخرابو و خنچہ، بل مطلب او هدف نلری، او داپروپا
 و حقیقت سرہ یو دہر جزئی ارتباط ہم نلری.

داخوان المسلمینو لیا، او تمدن یوہ رہنبا نہ لیا، او بنکارہ ^{مد}
 دی، پہ دی لیا کبني یو دہر و ہو کی کون والی او پتوالی نشتہ، مگر لہ
 بدہ مرغہ داسلام لہ حقیقت خنچہ پخبری او ناپوھی، ددی خبری باعث

او سبب گر چہ دلی دی چہ ، پوہ دلہ گمراہ او د فاسد غرض خاوندان ،
 دارا ندر د روغی قصی او چتی خبری خیری کسری او پو پورا تأسف سرہ
 حتی پہ اسلامی خاور و کسبی ہم پوہ دلہ پہ اشتباہ او سودا کسبی وغور جوی ،
 رہنتیا او انصاف دا ایجا بوی چہ و وایو ؛ داخوان المسلمینو لیار
 او تمدن داسی لیا سرا او تمدن دی ، چہ پہ ہغہ کسبی یو عالی شخصت
 پرتہ لہ تعصبہ میندل کبلی شی ۔ او ہغہ خلک چہ ددغی لیا ری چند
 توطئہ جو روی پچیلہ متعصب او مغرض خلک دی یا دومرہ جان
 او ناپوہ دی چہ پچیلہ ہم نہ پوہ پری چہ خہ وائی او خہ غوارہ ی ؛

د اسلام تریخ لاندی

د مصر اجتماعی دلو او حزبونو خپل پروگرامونه، کوم چه د معاصر
 اجتماعی بنوونکیو له مخې جوړ کړی و و خپاره کړل او «اخوان المسلمینو»
 هم خپل هغه پروگرامونه چه له اسلامی اصولو څخې اخیستل شوی و و
 اعلام کړل، او په دی ډول د هغو چټی او پر دیو پروگرامونو او د دغو
 قیمتدارو، ساده و، سپیڅلیو او منتخبو پروگرامونو، چه روښانه
 او ځلانده سابقه لری او وگړو ته د ترقی او مخکښی تک بنودنه کوی
 خلکو ته د دغو دواړو پروگرامونو تر منځ توپیر او بسپلتون روښانه
 او څرگند شو.

د پوره موده کپزی چه مودې خلکو ته وایو: د اسلام قیمتدار،
 او ټینگ اصول او مبادی - له ټولو مبادیو او اصولو څخه، کوم چه بشریت
 پېژندلی دی - سابقه لرونکی او مترقی دی، اوله هرې بلې وسیلې
 او اجتماعی طرز العمل څخې ئی، قدرت اولوړ والی د پردی او د نړۍ
 او انسانیت له لحاظه په نور وټولو تعلیماتو او قوانینو باندې لوړوالی لری.

دپره موده کپزی چه موز خلکوته وایو، کوم افراد چه اسلام
 دهغوی، وزنه و کپی، لکه اوبه ور کپی شوی فولاد په شا، تینگ
 او کلک او قوتندوی، چه هبشکل سستی نه قبلوی اود مشکلا
 او سختیو په مقابل کبزی! دپره مقاومت او تینکار لری، اود چاره
 په تنظیم او اداره کولو کبزی، دپره همت او بشپړه ارا ده په کارا چوی، او
 دا حله چه دوی د پاک زړه او وجدان په لجه ساتل کبزی اود دوی
 دین دهغو ساتندوی دی، اود دوی هدایت اولیار میندل د
 قرآن په ذمه اور ناسره کبزی: «ان هذ القرآن یهدی للتی هی قوم»
 دقرآن، بنودنه کوی دهغی لپاری او طهر العمل چه دپره تینگ
 او پوخ دی.

او اوس ددی خبری لپاری فرصت پیل شویدی، چه د
 اسلام اجتماعی اصول او مبادی، په یوڅه تفصیل او وضاحت سره،
 وپاندی شی، ترڅو دهغو حوزو بنود پیر وگرا مونو په مقابل کبزی چه
 خلک حاشته راغواړی خپل قیمت او اهمیت بنکاره کوی، او هغه
 حقایق چه موز له دپری مودی څخه را پدېخوا خلکوته ویلی دی، او
 برسېره په هغو کسانو چه دهغوی په سترگو باندی پردی نه وی
 او هغی منلی دی، نور ووتلو خلکوته هم بنکاره شی.

د اسلام د ليارې بلونكي چه د بشپړې، او د هرې خوا د تصفيې
 غوښتونكي دى او غواړي چه دې تصفيه كښي د فاروق د وړانيو
 او فسادونو ملكري او مرستونكي داخل وي (د استاد مطلب شاه
 فاروق و) دوى پخپله هېڅكله په يو ډېر کوچني جنايت او خيانت
 باندې ككړ او متهم نه وو، اوله دې حقيقت څخه هېڅ انكار نشته.
 مگر بايد په دې باندې وپوهېدى شي چه څرنگه عوامل د دې
 خبرې باعث او سبب كړ چې دى چه د خيانت كړولاسونډ
 تېرې او تورې دورې په شان په خپل خيانت كاري باندې بوخت
 دى او خپل كار ته ئي ادامه وركړې ده! ... ولې خيانت كار او
 مغلوب حزب بوند «تصفيې» په موضوع كښي مخالفت كوي، او د
 عفوې او اغماض غوښتونكي دى؟ ولې هغوى د عادلانه قصاص
 او جزا ځنې، له پاكي او رها ځنې، د مفسدينو په باره له پخپله
 ځنې، په هر مقام او رتبه كښي چه وو، او هره وظيفه ئي چه لرله او په
 هره اندازه پيسې او ثروت چه لري، طرفداري نكوي او د
 «تخفيف» او «بښلو» غوښتونكي دى!

د اسلام د ليارې د بلونكو او دعوت وركوونكو روح،
 هېڅكله په راستو كړاسي، او كاذب اشرافيت، او طبقاتي امتياز

نه شي لکړه کېدای، هغوی د مطلق مساوات غوښتونکی دی کوم
 چه د حاکمې طبقې د جکوالی او بادارې قصې له منځه وړي، او د
 آمرانو، وزیرانو، نجیبانو او لویانو د پاره، بې دوکړه و له عمومي محکمو
 څخه کومه مخصوصه محکمه نه جوړوي، او د ارازان کسان د عامو وگړو
 سره یوشان کښي. هغوی په پوره ډول سره غواړي چه ټول خلک
 بې له هېڅ کوم امتیاز څخه - د معمولی او عمومي محکمو په مقابل
 کښي ودرېږي او د ټولو په پاره کښي ئي - یوشانته فیصلې او
 تصمیمونه و نیول شي.

اسلام د حکومت در رئیس او دهغه د هېڅ یو ملگری او
 مرستونکی لپاره یوه زیاتنه او امتیازي برخه په مال کښي، په قضاوت
 کښي، او یا په یو بل شي او کار کښي نده ټاکلی او دهغوی حق د
 عادی افرادو او عامو وگړو له حق سره برابر کښي.
 او دا هغه اسلام دی چه موږ ئي غواړو او خلکو ته دهغه
 په لورې بلنه کوو.

مگر د مصر حز بونه هېڅکله د اجرت نلری چه داسې یوې
 اندېښنې ته په خپلو زهر و نو او ما غزو کښي ځای وگرهي - او
 دادې لپاره چه د مریتوب روح لاتر اوسه پورې د دوی په روح

او زہارہ کبنی لیا، او اغیزہ کریا او دوی پہ موروثی ہو کہ! یو
 نسل پہ بل نسل پسپی، دمریتوب پہ اساس باندی! سروٹل شویدا!
 د اسلامی لیا ری بلونکی او دعوت ورا کوونکی دخلکوسہ کومہ
 مجاملہ او دول و دیپ نلری او د موجودہ و مشکلا تو پہ بارہ کبنی،
 خلک جو رسنت او موافقی تہ ورسہ نہ مجبور ہی۔ خلک چہ ہغوی
 مینہ پوہپزی چہ پہ مصر کبنی۔ اوسنی او موجودہ مالکیت
 ناسرو او حرام مالکیت دی۔

(دغہ مریتوب پر تہ لہ اسلامہ پہ تلو جو امو کبنی، کہ شرقی د
 کہ غربی موجود دی او یواحی ہغہ وخت لہ منجہ تلای شی چہ پہ وکرو
 کبنی اسلامی وجدان شروندی او پہ قولنو کبنی اسلامی اخلاق
 او قانون تطبیق شی۔۔ مترجم)

داسی مالکیت دی چہ دکرہنی او زراعتی حکمو شخہ درمہ
 برخہنی د فاروق او دغہ دکورنی او دملکرو پہ واک کبنی سپارلی
 دہ! او بیا ہم نہ پوہپزی چہ دی دلی۔ داخلہ او ملکونہ د
 خیل غورنیکہ لہ (کورہ) ندی ساوہی، بلکہ ہغہنی د مصر د
 لاس شخہ نیولی او تالا کری دی او دغویا سروخنی فی چہ شریعت
 او قانون ہغہ پہ رسمیت او مشروعیت ندی پترندالی او نہ پترنی

لاس ته راوستلی دی . اوله دی کبله دولتی ادارو- بزکرة طبقه د
 مریتوب په دول استعمال کری ده د محکمو خاوندان او بزکراتی
 له خپل مشروع حق تخه بی برخې او محروم کری دی . او همداسبب دی
 چه اخوان المسلمین د محکوم مالکیت د معلومولو ، د مالک او اجاره
 په منع کبنی د رابطې د خرنکه والی او کیفیت د معلومید لو تقاضا کوی او
 د مزایعې د هغې طریقې د اجرا کید لو غوښتونکی دی چه د اسلامی مقصد
 او احکاموسره برابره او د اسلامی اجتماع د عدالت ضامن دی ...
 هغوی د عقیده له لری چه دا دول نقدی یا قرضی اجاره - خلک د
 پور د دروند پلپتی لاندی راوستلی او په اجاره دارانو باندی له
 اندازې نه وتلی ظلم او ضرور رو اکنی او باید چه تغیر وموی .

دا هغه خبره ده چه د خدای حزبئی والی : اوس دی کتل
 شی چه نور خلک خروائی ! ... هغوی د اوسنی فردی مالکیت په مقابل
 کبنی پته خوله نیولی ده - ددی لپاره چه خپل خاوندی هم په خطر کنی
 دی ، او ددی لپاره چه هغوی - پخپله دخلکو وینی حبسبلی دی او
 ددی لپاره چه هغوی پخپله - داسی فودالان دی چه اوسنی مصر
 غواری د هغوی له بد بختی تخه خلاص شی او د نا آرامی او خپکان او

له اوبډو موډو څڼي وروسته يو څه په هوساڼي او راحت سره ساوبانسي
 د اسلام د ليارې بلونكي او دعوت كوونكي وروسته تردې د
 عواندو د وضعیت د سروبنانه كېدلو او د دولتي كارگرو د حقوقو
 تر منځ او ياد كارگرو د حق الرجمو په منځ كېنې د ډېر توپير او فرق له
 منځه وړلو غوښتنه كوي. هغوی غواړي چې د شونډانه لڼه اندازې
 و مسائل د ټولو لپاره موجود شي او دا «د شونډانه لڼه اندازې و مسائل»
 عبارت له كافي خوراك، ضروري پوښناك، دهستو كني دپاره
 مستريح حاي، وړيا دوا او تعليم - او د ناروغۍ، ناتواني، د زړېدو،
 او بېكاري په وخت كېنې د اجتماعي ضمانتو څڼي مستفيد كېدل
 دي. كه چېرته د زكاته مال د دغه منظور دپاره بس نه وي، د اسلام
 صالح دولت بايد د بېااياتو زياتي مالونه او زياتي شتوالي او دارايي
 واخلي، او د عامه وړ او محتاجانو په مصالحو كېنې وگړي او په كارني
 واچوي... د حق غوښتونكي او حق وپونكي ډله همدا رنگه په ښكړنو
 كېنې د بزرگرو د غږيتوب او د دوي په باره كېنې د كارگري د صحيحو
 قوانينو د تطبيق، او د كارگري د اتحاديو د جوړولو د آزادۍ غوښتونكي
 دي.

مگر احزاب!... هغوی په دې باره كېنې شونډې نه ښوري او

حانونه ئی غلی نیولی دی ... دڅه دپاره ؟ ددی لپاره چه هغوی حتی
 هغه حزب چه خپل محان د اکثریت حزب او ملی حزب گڼی په کوم خت
 کښی چه موند د بزگرو حق د کارگرو په اندانه و غوښت ، خپه او
 غمجن شول او د اکثر و سنا تورا نو او د جرگې د نمایندگانو د مخت
 سره چه د غوډلو پورې ئی ارتباط درلود ، مخامخ شو . ځکه چه هغوی
 په دې باندې خوښ ندی چه د دوی نوکران او غلامان د بادارانو
 په مقابل کښی ! سر و نه پورته کړی او یا کارگران و کولای شی چه د
 آزادو او عزتمندو افرادو په شان نوی شرون دون شروع کړی !
 د اخوان المسلمینو د پروگرامونو قیمت او اهمیت د احزابو
 د بی قیمتو او مسخره و پروگرامونو په مقابل کښی . هغه وخت ښه روښانه
 او څرگند شو چه ، موږ پرته د اجتماعی او اقتصادی مسئلو څخه په انسانی
 پراخه ساحه او ډگر کښی مو ، هم خپل پروگرام اعلام کړی ...
 د اسلام بلونکو او مفکرینو - د افرادو د اخلاقی سطحې لوړوالی
 او د بشری ارزښتونو او مقیاسونو وړاندې ټک ، په ټولو برخو کښی ندی
 هیرکړی - ددی لپاره چه د دوی لپاره او طرز العمل - دعوت او
 مکتب تردی د پر لور او عالی دی چه د اقتصادی اصلاحاتو یاد هغو
 اجتماعی اصلاحاتو په چوکاټ کښی چه یواځې په اقتصاد پورې مربوط

دی، بند پاتی شی . هغوی په اجتماعی اصلاحاتو کښی د پری سابقې
 او پوهی خاوندان دی ، مگر د دغه کار سره یوځای ، دانسان په وضع
 او استعداد باندې د باخبری له کبله ، د بشر ټولو امر تر بنسټونو ته
 توجه لری ، حکم هغوی له هغه قرآن شخه الهام او خبر اخلی چه فرمائی :
 « ولقد کرهنا بنی آدم » بپشکه چه موب د آدم (ع) اولاد نه عزت
 او کرامت بښلی دی - او د اعزت او کرامت ، بی له دې څنې چه
 انسانی مقیاسونه په ټولو ځایونو کښی او دانسان اخلاقی لوړوالی په
 حیوان باندی په مکمل صورت تحقق ومومی په بلی لیاری نشی
 بشپړ کیدای . اوله هدی کبله ، هغوی د هر ډول فساد او ورانی
 بدی او پستی سره ، مبارزه کوی او د شروندان په ټولو برخو کښی
 چه سیاسی ، قانونی او اقتصادی ټول اړخونه پکښی شامل دی ،
 د « تصفیې » مطالبه کوی او بلکله دا « تصفیې » او پاکوالی له هر
 ځای نه مخ کښی ، دانسان په ضمیر او سره کښی لانهم کښی ...

د دغې وینا په پای کښی - دې ټکی ته اشاره کول ضروری

دی :

په تېر کال کښی چه د « تصفیې » لپاره په ورځ پاڼو کښی جمله

او ماد «الدعوة» په مجلی کښی چه د
 په ورسخ پاڼی کښی
 او د «سوسیالیسم» په ورسخ پاڼی کښی
 او د «پرچم جدید» په جریډه
 کښی چه په ملی ډلو پورې اړه لری - یوڅه مقالې لیکلی - ډېرو
 ماته مراجعه او په دې برخه کښی ئی ځینی پوسنتی راسخه وکړی
 او ما هغو ټولونه داسې جواب ورکړ چه:

ما خپله مقدسه مجاهد او جوړښت نه قبلوونکی مبارزه
 د دغو جرائد وپه مخونو کښی د یو بیرغ لاندې شروع کړه چه هغه:
د اسلام بیرغ دی.

اسلام د اجتماعی عدالت د بسط او خپرولو په لیاړه کښی
 مبارزه کوی - لکه چه سوسیالیستان په دی لیاړه کښی نښته
 او مبارزه کوی.

او د ملی او سیاسی عدالت په ډگر کښی نښته کوی لکه چه
 ملی طوائف په دې لیاړه کښی مبارزې ته پاختېدلی دی.
 او د انسانی عدالت په ډگر کښی هم داسې جنګېزی - لکه
 چه اخوان المسلمین ئی غواری او د اجرائد او ورسخ پاڼی - حماد پاره
 په حقیقت کښی د مبارزې او جګړې ډگر دی او نه لکه چېرته بی له

دی چنی کومه وسیله مینده کرم . ترهغه حایه پوری چه ممکن وی ،
له هغوی سره به همکاری اومرسته و کرم .

ماد اسلام تر لوی بیرغ لاندی خپله وروکی نقشه عملی کړېد
اودی نقشی ته چی په یوا حساس سره اودیو بیرغ په سیوری کبنی :
چه عدالت دخپرو لود پاره دمبارزې بیرغ دی ، اودی مفکورې
پاره متعدد اورانز ران مینې اومید انونه لرې ادا مورو کړی ده .
اوپر دی تولو احوالو کبنی ، په حقیقت کبنی د اسلام په سیوری کبنی
اوسپدلی یم او همل اسلام دی چه د تولو آزادی بنیونکو تمدنونه
ملا تر دی اود انسانی مبارزې قول مید انونه معظم کبنی اود انسانی
عزت دلور والی د پاره هر ډول دعوت لره شامل دی اود دایرې
اولمنې د پراخوالی اود هدف دیو والی اود ایمانی حرارت له لحاظ
په تولو مکتبونو باندې امتیاز اولور والی لری .

نن ورځ - دنر مانی مورو او تېر بدل ددی مطلب رهنبتیا والی
اوسد ثابتوی اوتولونه دا خبره ، وینانه اوبنکاره کوی ، چه اسلام
خرنکه دا قول لوی هد فونه اوارها نونه له حانه سره لری او خرنکه په
دپر کوبنبنس اوجدی ډول سره غواړی چه اسلامی هیواد د تېر
کونکو اوناولو ، فرصت لیتونکو ، سود خورو اشغالگرو اواستعمارگرو

له منگولې اوساطې ځنې خلاص شي ... او څرنگه اجتماعي عدالت او
واقعي استقلال د هيواد د ټولو اوسېدونکو لپاره غواړي او په
هدغه حال کې څرنگه د انسان عزت او احترام غواړي .

د اسلام دعوت اوليا سر، هماغه دعوت اوليا سرده چې پروني او
ننني او راتلونکي بشريت هغې ته اړتيا درلودله اولري مای او وېرې لري .
که چېرته پاک خدای د برياليتوب لپاره احزابو ته ورسوي ،
او که چېرته د احزابو لپاره ښوونکي خپل تره او روح لېد شانه نه و لېدو
څخه پاک کړي او سترگې ئې د هدايت په سرهارو ښاني شوي ،
هېڅ شک نشته چې د دغه مکتب په لورې به مخونه واړوي
او د خدای تر پيرغ لاندې به سره ټول شي .
«والله يهدى من يشاء الى صراط مستقيم»^(۱) او پاک خدای
هر چا ته چې وغواړي د سمې لپارې هدايت فرمائي ...

(۱) البقرة - ۲۱۳

یواری یوه لیاړه!

مونږ مجبور یو چې خپل ځان ته یواځې یوه لیاړه غوره کړو.
 مونږ په خپل بین المللی تک کبښی ټی له دغې لیاړې څخه بله لیاړه
 په مخکښی نلرو او هغه کسان چه گمان کوی مونږ کولای شو چې
 په خولیاړو ولاړ شو او ورسره بیاله هغو څښی یوه لیاړه ځانته
 غوره کړو، د زمانې په منطق او د واقعیت او د اوضاعو د
 په پوهېدلو کښی اشتباه کوی.

مونږ مجبور یو چې ځان د پاره یو پیغ خوښ کړو او د هغه تر
 سیوری لاندې، د هغو قومونو سره چه د هغه په سیوری کښی
 دی په اتفاق یوله بل سره ټول شو او هېڅ کله د انشو کولای
 چه په یواځې ډول اوله نورو څخه بل تر وند کړو او یا د هغه
 امر د وگاه سره یوځای شو چه د هغه وخت تېر شوی او پخوا
 پېړۍ په مونږم ځانه کښی ایښودل شوی دی!

خمونين په عقيدۀ د منطقوي ناسيوناليسم وخت تېر شوي
 او د دوه اندېښنې، يواځې دهغې ډلې په فکرونو او زړونو کې
 پيدا کېږي چه د زمانې له منطق او روح او دهغې له مقتضياتو
 څخه خبر ندي .

نړۍ په دوو لويو او ښکاره وړو ډولگانو وېشلي شوې ده
 او دېم بلوک هم غوښتنه چه تشکيل شي، مگر څنگه چه يو صحيح او
 پوخ اساس ئې تعقيب نکر، نوله دې کبله موجود نشو، او يا دا چه
 سم او صحيح اساس ئې پيدا کړ، مگر د عملي کولو په برخه کې ئې
 خپل ځان ورځني گوښه کړ او نتيجه ته ونه رسېد .

دوه مشهوره اړ ډولگانه، د ختيځ بلاک او د لويديځ بلاک دي
 لمرني بلاک د يوې عقيدې او طرز فکر په اساس باندې ټينگ دی .
 او دوه هم بلاک ې د «استعمار» څخه بل اساس او مقصد نلري، مگر
 د دوه بلوکونه او اتحاد ې دواړه ځمونين په ضد باندې جنگېږي او دواړه
 د دې قرباني له منځه وړلو د پاره، چه مون او سو، يوله بل سره په نښته پاختل
 دي او دواړه د اکوښښ کوي چه مونين يوځای او ډنل لپاره لاس ته راوړي
 او په خپله خپته کېښي موهضم کړي ! او د دې لپاره چه دوی وکولای شي
 د قرباني په آساني سره وځوري، د ضرورت دی چه مون يوه ځانته اړ ډولگانه

ونلرو اوددريکي اتحادی لہ جو پیدلوشخہ غ نیوی وشئی اومونہ لکہ چہ
 اوس یو، ہمداسی دتل لپارہ دورو اونا تو انودولتو نو بہ شکل پاتی شو
 اوہر یولکہ دقصر جنی پیشوغوندی ؛ دلوی اوتوکچی کوونکی نالیسم
 بیرغ لاندی داسی بنہ اوقیانہ ولرہ چہ دوی را پوری وخاندی .
 نوہغہ کسان چہ مونہ بہ منج کبھی خلک دعرہی محدود اورو
 ناسیونالیسم دثروندی کولو خواتہ را غوارہی ، بہ واقع کبھی ہغوی یو اچی
 ددی لپارہ کونینس کوی چہ نہون گرقاری ، دختیج اویالو پدیچ یو
 لہ دغود واپو بلا کونو بہ منکولو کبھی آسانہ شی . مگر مونہ خلک بہ دی
 موضوع کبھی یوہ خاصہ نظر بہ لرو ، مونہ خلک ، نہ غوارہو چہ دوی
 قربانی شو اولہ ہمدغہ کبلہ ، تہول ہغہ وروکی او کمزوری بنو وئی
 چہ شوک مزدور کھی شوی او شوک غولیدی دی اودختیج یالو پدیچ
 استعمار لپارہ ، بہ دغہ لپارہ کبھی کونینس کوی لہ خانہ لہری کوو
 اورتہ وایو ؛

مونہ بنہ پوہین وجہ د مختلف اورانہ لپارہ بہ خوبنولو
 کبھی آزاد او پخیل سر نہ یو ، بلکہ مونہ یو احنی یوہ لپارہ بہ محکمی لرو
 اوہغہ دادہ چہ پخیل یوہ خائتہ اودریمہ اتحادیہ جوہ کھی چہ د
 ختیجی اویالو پدیچ اتحادی لہ خرخونود ہتخ یو بہ تاو پدی لپارہ

ونہ لری، کھلہ چہ ختیج اولو بدیج دوا رہہ خُمو نون دلہ منجھہ وری لو
لیا رہہ دیلمو پہ جور لو او پیدہ دی لیا رہہ کبئی یولہ بل سرہ پہ مرستہ
کولو بانندی بوخت دی.

رہنستی احوک بہ پہ مونی کبئی پیداشی چہ پہ بتکارہ تو کہہ دا
اعتراف وکری چہ دھغور دو و بلا کونو ختک تہ بہ دھغور مبارزی پہ کتہ
چہ زہون دنا لپارہ ئی کوی و در پزی؟ او شوک لہ مونی ختجہ کولای شی
پہ جگ غز سرہ و والی چہ دی غواری ددو و اتحاد یو خنی لہ یوی سرہ مرستہ
وکری او دھغی دپارہ بری و غواری ترخو چہ مونی لہ منجھہ یوسی؟
خما پہ نظر کبئی بہ دا پربنہ وی چہ ددو و اتحاد یو وضعی چہ
زہون سرہ ئی لری و خپرو.

لو بدیجہ اتحادیہ :

آیا شوک لہ مونی خنی، پہ مصر یا لہ عربی او اسلامی هیوادو
خنی پہ کوم یولہ هیواد کبئی، دا کولای شی چہ مونی پہ استعماری
اردو گاد پوری ملحق کری ہغہ چہ مونی پہ مصر، لیبیا، تونس، مراکش،
الجزائر، سومالی، اریتریا، سنگال، فلسطین، سورہ، لبنان،
عراق، اردن، یمن، حجاز کبئی زہون نفس دھغہ تر فشا لاندی
خجی او دھغہ دپینولا ندی محو کپرو.

داهيوادونه ټول اسلامي خاورې دى او د لوېديځ استعمار
 د ټيټو منافعو د پاره، چه دهغه ټول غړي ځمبون په ضد باندې
 يوله بل سره مرسته لري، په ځنځير تړل شويدي او د دغو هيوادونو په
 هر ځاى كښي چه د استعمار او پرديو اشغالگرو په مقابل كښي ملي
 مبارزه شروع شوېده، د لوېديځ نورو استعماري هيوادونو خپلو
 ملگرو سره مرسته كړې او ځمبون ملتونه ټي تهديد او سرزنش
 وركړيدي.

د انگلستان، فرانسې، ايټاليې او هالنډ استعمار، په اسلامي
 خاورو كښي، د آزادي بښونكو حركتو په محو كولو كښي يواځې اقدام نكوي،
 بلكه د امريكې او دهغه د البرونو، ټانگونو او الوتكو په مرسته او دهغه د
 بين المللي نفوذ په ملتيا د مسلمانو ټولنو په مقابل كښي ودرېږدي، او دا
 هغه حقيقت دى چه موږ خلك وړ باندې ښه پوهېدلى يو، كه څه هم د امرېكې
 تبليغاتي قواوې په ختيځ كښي كوښښ لري چه موږ وغولوي ترڅو موږ
 د دغه حقيقت څخه پټې سترگې تېر شو.

خومره پوخ او ماهر دى هغه څوك چه كوښښ كوي موږ د دغه
 استعماري اتحادې په څرخ پورې وتړي؟ ترڅو چه په لكونو خپل رسېدلى
 ځوانان هغه ته ورسپارو اوله دغو څخه د فالتو او ذخيره وى جنگي

وسلو په خپر، استفادی وکړې او هغوی دهغه دشمن د پرله پسې
 سېلاب او توپو او تانکو په مخ کېنې ولېږي چه غواړي وړ باندې بر
 ومومي او وروسته بیا خپل استعماري نفوذ او قوت هم په مور کېنې ټینګه کړي
 هو! هر څوک چه په دې توپه کېنې شرکت کوي، که هر څومره
 زور او قدرت هم ولري، په پای کېنې به ددغو قومونو پدې ریه خپله
 جزا وگوري ...

هغه ملتونه چه نور د استعمار د حکومت توان او تحمل نلري، او د
 استعمار د بنواو نومونو کرځول او بدلول هم دوی نشي غولولای، او د
 استعمار گرو د نومونو اړول او دهغوی نقشي هم نشي کولای چه دوی له
 هغو حرکتونو او خلاصتونو څخه چه اوس وړ نصیب شوي دي محروم او شپا
 کړي، ځکه چه هغوی دې ته چمتو شوي دي چه د آزادۍ په لیاړه کېنې
 هر ډول قرباني وکړي او هر ډول تجربې ته ورسو د انګی.

هېڅ کله! هېڅوک، د هر مقام څښتن چه وي، نه شي کولای او حق نلري چه
 په دلیل، پیسو، د توري په څوکه او زور باندې، مورن د لوېدیځ استعمار څرخ
 پورې وتړي، او دهغو مزدورانو شمېر، چه غواړي ځمونه قومونه بچسه کړي که هر څومره
 ډېر وي، بیا به هم وټه ممکنه نشي چه مورن د لوېدیځ امپریالیسم لپاره د وگاړه پورې وتړي، ځکه
 چه مورن قومونه نور وینښ شوي او د هر چا جزا به وکړي چه دوی بیدار کړي.

د ختیج اتحادیه:

یوه ډله له هغو کسانو څخه چې غواړي مونږ د غربی امپریالیسم منلو
څخه په هر وسیله چې وای خلاص شو، د شرقی اتحادیې خواته مخ اړوی، مگر
مونږ په دغه لویه خاوره کېښی، دا وضع هم په شدت سره راډکولو.
مونږ نه غواړو چې دخپلې خاورې آزادی، دخپل روح د مریتوب
په قیمت باندې لاس ته راوړو. مونږ نه غواړو چې خپله عقیده او طرز د فکر په ذریعې
لیارې خرڅ کړو، په داسې حال کې چې مونږ د آزادی او خلاصی میندلو
لپاره بله لیاړ لرو.

ځمونږ په خاورو کېښی هېڅکله داسې مسلمان نه پیدا کېږي چې
د کمونیسیم مسلک ومني ترڅو کمونیسیم، د مسلمان او یاد بلې هرې مذهبي
عقیدې خاوند چې وی، سر وټکوی اوله منځه ئی یوسی لکه چې په شوروی،
کمونستی چین، ختیج اولوېدیج ترکستان کېښی ئی له منځه وړیدی.
ځمونږ په سسپېڅلو خاورو کېښی د کمونیسیم طرفداران یوه لږه
ډله ده او هر څومره چې کوشنېښ هم وکړی او یا مرسته ومومی، همدغسې
به په اقلیت کېښی پاته شی، د دې لپاره چې د کمونیسیم مذهب ځمونږ په
نظریو غیر طبیعی مذهب دی او څنګه چې مونږ ورته هېڅ ډول اړتیا لرو،
نو ځمونږ خاوره به دهغه دنړیا توالی او ترقی دپاره مساعد نه وی.

مونږ پنڄپله د داسي يواجماعي مذهب اوسنوونځي خښتڼ يوچه
 د قدرت، عدالت، د انساني احترام او په اوس وخت کښي همونږ د اړتيا
 او د ټول بشريت د اړتيا وړ د لږې کولو له حيثيت څخې د ماترياليسم په
 بنوونځي باندې چه کونيسم دهغه پر پاي ولاړ دي، تفوق او جگوالي له
 اوله همدغه کبله، دکونيسم غوښتونکي به همد رنگه په اقليت کښي پاتي
 شي ځکه چه هغوي د داسي مذهب اوسنوونځي تبليغ کوي چه همونږ
 په هيوادو کښي پردي دي. داسي بنوونځي او مذهب چه هڅه
 ډول اړتيا هغه ته نلرو او هڅه ډول ضرورت هم نشته چه دهغه
 وجود ايجاب کړي، اوالبتة اجتماعي بنوونځي يواځي په هغې ټولني
 کښي پيدا کېدلای شي چه د پيدا کېدلو ضرورت او اړتيا هغو
 ايجاب او غوښتنو وکړي.

برسېره پردي باندې، مونږ دانه غواړو چه د تصفيي
 او د وژلو ځايونو ته چه په کونستې هيوادونو کښي د مذهبي عقيدو
 د خاوندانو لپاره موجود دي، راوښکل شو، مونږ دا غواړو چه ژوند
 اوسو، ترڅو هغه چارې او انساني وظيفې چه په غاړه لرو عملي کړو!
 مونږ دکونيسم په مقتل کښي د وژلو او قرباني مين نه يو! ...
 د متاسفانه سيد قطب په يو اسلامي مملکت کښي چه دکونستې

سیوری پری پروت و، پرتہ لہ کومی گناہ شخہ پہ داسر و زہول شو۔
 گواکی دہ فکر نہ کاوہ چہ مسلمان بہ ددہ سرہ دغہ رویہ و کپی "مجرم"
 نولہ دغہ کبلہ، موین بی لہ دی شخہ چہ پخپلہ حانتہ یوہ دہمہ
 اسر دو گاہ منح تہ راو لوبلہ چارہ اولیا رنلرو، موین نشو کولای چہ ہغہ
 منطقوی او متروک ناسیونا لیسیم یا د عربی محد و د ناسیونا لیسیم
 پہ چوکات کبئی، پہ یواچی دول شروند و کوی، او ہمدانگہ موین نشو
 کولای چہ لہ دغود و اتحاد یو شخہ پہ یوی پوری و نسلو چہ دوارہ یولہ
 بلہ سرہ حمونن دچیا ولو او ویر کولود پارہ نسبتی او جنگونہ لری، او
 ہرہ یوہ غواری چہ ڈرت تر شہ لاس و مومی او موین غوندا و تہ پہ خپلی
 خپتی کبئی حای و کپی!... نو موین بی لہ درمی لیا ری شخہ، بلہ
 لیا رہ مخکبئی نلرو او پہ واقع کبئی خپل شروند تہ دد و ام ویر کولود پارہ
 یواچی یوہ لیا ر غورہ کولی شو، او بنائی چہ د عربی او منطقوی تنگ او
 متروک ناسیونا لیسیم لیا رہ بنوونکی او ساتونکی، ددوی پہ خپل
 حال پرین دو تر خوجہ د پخوانیو پیر یو پہ چپتی خیالونو باندی خوئس
 اوسی. اودانہ لسمی او نولسمی پیری او هام ہغوی خوشحال و کپی
 حکمہ داسی کسان چہ د نرہ و او پخوانیو خرافات و سرہ مشغولیت لری
 دہر دی!...

البته ختیجی او لویدیچی اتحادی، دواړه سره یوځای او په یو
 شان، دا خبره ښه گڼی چه مونږ دیو طبیعی او مستقل بیرغ لاندې
 ټول شو، او د دغه کار په مخنیوی کښی دواړه سره یوځای نامردانه
 و او بی انصافانه وسایلوڅخه چه ئی لری جسمونږ په مقابل کښی کار
 اخلی اوله همدغه کبله جسمون لیا ر کښ وی ترڅو چه د طبیعی یو بیرغ
 لاندې لار نشو او په اسلامی لویو هیوادونو کښی چه له شپږ سوو
 ملیونو مسلمانوڅخه زیات وگړی لری دیو والی او وحدت موضوع
 هره شی زموږ لیاړه ناڅاپه کږ پږی اوله دی لیاړی څخه، یو
 مصنوعی او حتی بیرغ سیوری ته رابښکل کږ و چه په هغه باندی
 «آسیائی بلوک»، افریقای بلوک، نوم ایښی دی، او په دغه فرضی
 دریم بلوک کښی، دوه لوی او مهم غړی، هند او پاکستان په
 کشمیر باندی یوله بله سره نښته لری .

په سلو کښی سل دا خبره د شک وږده چه په دې ډول سره
 چه دهغه دوه لوی غړی پخپل منع کښی سره کلکه دښمنی لری څرنگه
 کږدی شی چه دریم بلوک جوړ کړی شی ! ...

شک نشته چه دا اتحادیه غیر طبیعی ده، مگر دښمن دواړه
 اتحادی مونږ دهغی خواته خغلووی ترڅو چه مونږ دخپلی طبیعی

اڀر دوگاه او اتحاد پي له جور و لوڅخه وگرځوي، داسي اڀر دوگاه چه
يوه عقیده، يو تاريخ، يو مصلحت او هدف د جغرافیائی اوقصائی
يو موقعیت، دهغي اجزا اوسره تړي او يوځای کوي، او په هغي کښي
د يوې مستقلي اتحاد پي د جوړېدو وټول عوامل پي له هڅې ډول
استثنا څڼي موجود دي.

مگر بايد پوښتنه وشي چه ختيځ او لوېديځ ولې د دغي
اتحاد پي د پيدا کولو مخالف دي؟ د دې لپاره چه د دغي اتحاد پي
تشکيل په خپل طبعي اساس باندې، په حقيقت کښي به د ختيځ
او لوېديځ د واريو د مادي مصالحو او کټو په خلاف وي.

هغه دليل او پلوه چه په ټولو اسلامي هيوادونو کښي د دغي
طبعي اتحاد پي د جوړولو د اصلي مانع او غټ مشکل په نامه، کله
کله غوښته رسېږي، په اسلامي هيوادونو کښي د غير اسلامي
اقلیتونو وجود دي.

رښتيا چه دا خبره د ډېر تعجب او حيرانتيا وړ ده! ...

لکه چه دا اقلیتونه اوس او په ناڅاپه ډول سره پيدا شويدی، ايا
دوی په دې لويه خاوره کښي پوره خورلس سوه پېړۍ په هوسا
ژوندندی کړي؟ ... موږ او ټول خلک بايد اعتراف وکړو چه

په هېڅ يو بل هيواد کښې اقلیتونه تردې اندازې پورې په آزادي
او هوساۍ سره دخپل ژوند څخه ندي برخوردار شوي .

په واقع کښې دايوه لويه فتنه اوفساد دی چه دوی غواړي
حُمون په هوادونو کښې پيدا کړي ، اودا هکله چه خپل مقابل
کښې ئی یونړیک اوزور او متعصب ندي ليدلی . البته يواځې
ورځ دا خبره ده ، بلکه په ټول تاريخ او خصوصاً په هغه وخت کښې
چه په ټولو ځايونو کښې اسلام حکومت کاوه اقلیتونه له خپلوانساني
حقوقو څخه کټور اومستفيد شويدی ، اوحُمون په نظر کښې په
ټوله نړۍ کښې کوم عدالت چه ټولو خلکو دواقعی اسلام په هيواد
کښې ليدلی ، په هېڅ ځای کښې اوپه هېڅ هيواد کښې ئی ندي
لیدلی .

داقلیتونو خبره منع ته راوستل ، بي له بلې څخه بل شی
ندي ، دا خبره دتاريخ دمنطق اودزمانې دمقتضياتو په
مقابل کښې کوم اهميت اومعنی نلری ، اومون هم دخپلي
واقعی اوبشپړاستقلال اوانزادۍ لپاره بي ددریمي اتحاد
له جوړولو څخه دهغې په خاص مفصوم سره ، هېڅ ليار په ځکښې
نلرو اوبشکه چه دا به حُمون او دټولې نړۍ په کټور

چہ وخت ضایع نکر و او پچہتی وینا و او خوشی خیر و پس
ونگر جو، او دطبیعی او ضا عود طبیعت او در مانی ر منطق
او دلیل سره پہ مخالفت لاس پوری نکر و او خیلہ سمہ لیار
او سمہ رقتار شر تر ذرہ و تاکو.

لوڊيچ اسلام

په دې وختو کښې غربيان بيا د اسلام په فکر کښې لوډلي دي، هغوی نن وړخ «اسلام» ته د دې لپاره اړتيا لري چه په منځني ختيځ او د آسيا او افريقې په اسلامي خاورو کښې له کمونيزم سره وجنگېږي!

هو مسيحي غربيان، وروسته تر دې چه د صليبي جنگونو له دورې څخه ننه (۹) پېړۍ بلکه نرياتره موده ئي د اسلام سره جگړه کړې ده نن وړخ د دې احساس کوي چه اسلام ته اړتيا لري هغوی نن وړخ اسلام ته اړ او محتاج دي، لکه څرنگه چه د المان، ايټاليې او جاپان د خلکو مرستې ته محتاج دي او حال دا چه په ټېرعمومي جنگ کښې ئي د هغوی هيوادونه ويران او له خاورې سره ئي يوشان کړل!

مگر نن وړخ په ټولو قواؤ سره کوښښ کوي چه هغوی بيا له سره په پښو ودروسي او چمتو ئي وساتي، تر څو چه د دوی د

کټی د پاره د کمونیسټ د هیبت ناکې قوې په مقابل کېښی ودرېدلای
شی ! (او شک نشته که چېرته سبانه لارم وکښی ، بیا به له سره
دهغوی دورانو لود پاره کوشنې وکړی !)

البتہ کوم اسلام چه استعمارگر غریبان او دهغوی ملگری
په منحنی ختیج کېښی ! دهغه غوښتونکی دی ، هماغه اسلام
ندی چه له استعمار سره جنګېږی او د هوا پرستی او خود
خواهی سره نښته کوی ، بلکه یواځې هغه « اسلام » دی چه
کمونیسټ سره مبارزه کوی !

دهغوی دانه غواړی چه په رښتیا سره دی ، اسلام حکومت
وکړی او هېڅکله د دې خبرې د تحمل توان هم نلری چه اسلام
دی ، حکومت په لاس کېښی ونیسی ، او دا ځکه چه اسلام که چېرته
په لاس واخلي ، ملتونه له سره جوړوی ، د ټولنو په منحنی انقلاب
او تبدل پیداکوی او بیا وروسته له دې څخه په دغه وخت کېښی ،
دنړۍ ټول ملتونه او قومونه په دې خبره باندي پوهوی چه ، د
امپریالیسم او استعمار په مقابل کېښی د قواوو چمتو کول او تیارول
یوه دیني وظیفه او وجیبه ده او د استعمارګرو شل او وړ کول یوه
مذهبي فریضه ده او کمونیسټ هم د استعمار په شان یوه خطرناکه

د حرفی دینی کسانو هغه ډله، چه د دوی کار د خت او ضاعتو
کتل دی، د اسلام او کمونیسیم د مقایسې د پاره پاشپزی او
په دې برخه کبني او بنده او مفصل بحثونه خپروى!

مگر دهغه اسلام په باره کبني چه د غربی امپریا لیسیم سره
د کمونیسیم په شان جنگپزی او د دواړو د بنمنو په منع کبني کوم فرق
نه کوی، د دې بناغلی ډلې خنی پوهم له هغه شخصه یا دونه نه کوی،
او بیا هېڅ یوله دوی خنی دهغه اسلام په باره کبني چه، دخلکو
د اجتماعي شروندانه په شتون او احوالو باندې حکومت وکړی
او په هغه کبني جامع الاطرافى تحول او تغیر پیدا کړی -
نه غږ پښی.

موند کور وچه د توالد او تناسل د مخ نیوی، بنه او
پارلمان، طونخ او سروژه په قطبی منطقی کبني، او د اوداسه تونکو
خیزونو په باره کبني، د «اسلام» د نظریې پوښتنه کوی!
او د الانهر د فتوی ویر کولو شورا هم دهغوخوا بونه وائی، مگر
له هغه اسلام شخصه چه د اجتماعي، اقتصادي او مالی سیستم
په مسائلو کبني دخالت کوی، هېڅ یوه پوښتنه منع نه راځی
او هېڅ کله د اسلام نظریه د سیاسی او ضاعتو او قومیت او

ناسیونالیسم اوله استعمار سره خمونیزده هیوادونو دپیتو
 او ینکاره و سر و ابطو په موضوع کینی دپلہتی او توجہ مورد نہ کرجی .
 په اسلام کینی ددیو کراسی ، په اسلام کینی دینسپکینی
 او عدالت په باره کینی ، د کتاب او مقالی لیکلو اجازہ شتہ مگر
 د اسلامی حکومت ، د اسلام د قانون او د اسلام د بریالیتوب
 او ددی په شان دنورو مسائلو په باره کینی ، هتھکله دی کوم
 کتاب یا کومه مقاله ونه لیکلہ شی اوله هغو شخصہ دی هتھ کله کومه
 خبرہ منع نہ رافشی اونہ دی کومه فتوہ وغو بنستلہ شی .

په دی نبرد دی وختو کینی « لو پدیج اسلام » پوهپدی چی
 په اسلام کینی یوه موضوع ده چی هغه ته « نرکات » وائی او بیا
 هماغه لو پدیج اسلام احساس کپیدی چی که چیرته درغه نرکات
 د ورکولو موضوع بیالہ سره شروندی او عملی شی - ممکنہ ده
 دکو نیسم دوراندی تک مخه ونیسی اوله همدی کبله مورین کورا
 چی « د اجتماعی چارو خبرونکی » او « د اوقافو شانگی » دی
 شریبی له خندہ منع نہ راجی ترخو چی د « نرکات » د قصی او « په
 اسلام کینی اجتماعی تکامل » د مسئلی په خصوص کینی غورا

اوپلٽنه وکړی !

هو، هر کله چې غرب وپوهېده چې د اسلام د نرکات قانون
د بېوزلو خلکو د فقر او نېستۍ مخه نیولی شي ناخاپه « د اجتماعي
چارو شپږ ونکی » جوړې شول او د اسلام د اجتماعي تعاون او
د نرکات مسئلې تر بحث او غور لاندې ونيوله .

اوله دې کبله چې د دغه هیئت د برهښوونکي غړي
ولایو، په مصر کې د قوم مشرانو ونکړې شو چې د دغې موضوع
د مطرح کېدلو په مقابل کې په مخالفت ودرېږي - لکه چې د
« عبد الحمید ابن عبد الحق » په مقابل کې په هغو وگړو
کې چې د اجتماعي چارو وزیر و ودرېدل ، او دا حکم چې
خمون د تېرو قوم مشران کولای شي چې د نرکاتو د هغه قانون
په موضوع کې چې د خدای امر او فرمان دی ، پامې او مشکلات
جوړ کړي ، مگر که چېرته کوم وخت غرب د هغه عملی کېدل وغواړي
بېشکه چې د هغه په مخ کې بې دغاړې ایشودلو او اطاعت څخه
کومه بله لیاړ نلري !! ...

او همدل سبب و چې په مصر کې یو هیئت ، چې د قاهرې
د پوهنتون د اسلامي فقهي له استاذانو او د الانهر د علماؤ او

د «پاشا» خیلوله خینوا فرادو شخه مرکب و جورپشو، ترخوچه د اسلام
 د اجتماعی تکافل او تعاون مسئله او خصوصاً ذرکوة په موضوع
 کښی غوسا او هغه د پلټنی مور وگرځوی او البته چه د دوی داکانه
 په دې نیت دی چه دخدای په لیاړه کښی او د هیواد په لیاړه کښی
 یو خدمت ترسره کړی بلکه د دې لیاړه دی چه «غرب» او په هغه
 پورې تړلی «د اجتماعی چارو ټولنی» داسې اراده کړه ده .

په دغه حای کښی خطر احساس شو، که چه ټه غربیان
 د اجتماعی تکافل او تعاون حقیقت، چه د اسلام په نظر کښی دی،
 مینده کړه. هغه په منځنی ختیج کښی عملی کوی، چه هغوی به د کښیم
 سره د مبارزې د پاړه په ختیج کښی هېڅ کله له اسلام شخه قوی او ټینک
 سد مینده نکړی. اوله بلې خوا اجتماعی تعاون او تکافل په اسلام
 کښی، د ټولو وکړه وپه ثروت او شته منی کښی یو خاص نظر او توجه
 لری او د ثروت د غنډ پد لواجانزه نه ورکوی او ټولو ته د شراوندانه
 په حقوقو باندی قائل دی او د اطرز العمل او وضعیت به یې له
 شکه د قوم د لویانو په کټه هم نه وی! نوله دغه کبله، باید دا موضوع
 په معکوس ډول سره «غرب» ته وښودله شی او د دغه کار د پاړه
 هېڅ بله لیاړ او چاړه نشته یې له دې خنی چه د اسلامی متونو او

نصوصو پښتو تفسير كښي له چيلو او پلمو څخې كار واخلي او هغه پېټي چې
 اسلام د بډاياتو او مالدارو په اړه وړاندې بډي، سپك كړي
 او د «اجتماعي چارو څېړونكي» له خپل كوښښ او څېړنو څخې مطلوبه
 نتيجه وانخلي او يواځې دومره قدر ته وكي چې يو ډېر لږ شي مثلاً د
 سلو څخه يوه برخه وركړي ترڅو چې د قوم د لويانو مال او دولتونه نقصان
 ونه رسېږي! ...

البته كه چېرته دا كار، د خداي او د دين كار وای، نو خبره
 آسانه وه، مگر له بده مرغه چې دا كار او طريقه، د غرب طريقه ده او
 دې كبله هغه شي چې اسلام مقرر كړي، له هغه شي سره چې د «اجتماعي
 چارو څېړونكو» اجرا كړي دې هېڅ مناسبت نلري، بلكه هر يو له
 دې دواړو څخې بېل شي او جدا كړي. د اجتماعي چارو څېړونكو په
 دې برخه كښي، د اسلامي حقيقت سر او حكمت ندي درك كړي او
 يائي نه غوښتل چې پې پوه شي او كه چېرته پوهېدلي وای - نو د هغه
 اجرا به يې په مسلمانانو وگړو باندې لاندې كېدله.

يوه ډله د دغه هېئت له اعضاو څخې، چې د غرض خاوندان
 دي او كينه په زړه كښي لري نه پوهېږي چې اسلامي نصوص څنگه پټ
 كړي اوله بلې خوا څخه نه پوهېږي چې څرنگه له هغو نصوصو څخې يوه برخه

و منی او نورنی ایسته و غورخوی اوددی کار لیا هر هم نشی میند
 چه خرنکه په الهی احکاموسره خپلو مادی هیلو او آرنز و گانوته و سر سپړی
 اودا وضع په واقع کبني دغې قولني ته « مسخره » یا « فاجعه » ده
 او یواځې پاک خدای پوهېږي چه ددی لوبو او توکو عاقبت به څه شی؟

البته باید وویل شی چه اسلام داسې دوستان او مینان لري
 چه خاص دهغه په لیاړه کبني، نه دنور و په خاطر، کوشن کوی اود
 اسلام تر ښیرغ لاندې داستعمار، خودخواهي، او کمونېسم په ضد
 باندې یوشانته مبارزه کوی.

داد اسلام غوښتونکی عقیده لري چه اسلام هغه وخت خپله
 ثمره او نتیجه په پوره ډول سره ښلای شی، چه په پوره ډول سره
 وکړي، داد اسلام غوښتونکی او هواداران هغه هواداران دي چه
 د صلیبیا نوظاهري دوستی، دهغو کسانو دوستی چه پوره څه سوه
 کاله د اسلام په ضد باندې جنګېدلی دي دوی نشی غولوی.

داد اسلام دوستان، نه غواړي چه دهغه له نوم او مرستی
 ځنی ناوړه او نامشروع استفاده وکړي، بلکه غواړي چه د اسلام
 په نامه باندې هر جانه اجتماعي او بشپړ عدالت، کوم چه اسلام نی

لري اجرا او عملی کړي . دوی نه غواړي چه په دې وسیله د خودکامی
 او استعمار له وگرځي - بلکه غواړي چه په دې وسیله عدالت ،
 عزت ، شرافت دخلکو په منح کښی عام وگرځوي . دوی له اسلام
 څخه ، د لباس او کالیو په شکل د دسر وغو تبلیغاتو د پارځه ، استفاد
 نه کوي ، بلکه له هغه دیوقوی او ټینګ ډال او سپر په عنوان ، د حق
 او عدالت ، د آزادی او لوړ والی دخپرو لو او پراخولو لپاره کار اخلي .
 د اسلام دوستان عقیده لري : هغه کسان چه یواځې په ظاهری
 کښی مسلمان ښکاره یږي او په عمل کښی له اسلام څخې لپري دی
 او هغه کسان چه د دین په نامه تجارت او مادی استفادې کوي او
 هغه کسان چه د دینی اصولو سره د لوبې کولو له لپاره یې څخه مری خوری ...
 ټول اولول داو بود (زرګ) په شان دی چه هر کله یوه څپه راشی
 وړکېږي اوله منځه ځي او دا څپه به ، د پرخواله هغه وخت څخې چه
 اکثر خلک گمان کوي ، په مستی ځان را ورسوي .
 خلک هغه لپري کښی مگر مونږی ډېر نژدی کور و .
 (نوټ : د ابجث د فاروق د شریک له سقوط څخه مخکښی
 لیکل شوی ؤ او څو میاشتې وروسته فاروق سقوط وکړ ...)
 « وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ

في الارض كما استخلف الذين من قبلهم وليكنن لهم
دينهم الذي ارتضى لهم وليبدلنهم من بعد خوفهم امناً
يعبدونني لايشركون بي شيئاً^(۱)

پاک خدای ستا سوخنی هغو کسانو ته چه فی ایمان راوری
اوبنه کارونه فی کهای دی وعده ورکها پده چه په دی خجکه کبئی
هغوی هرو مرو خلیفه کان وگرجوی، لکه چه مخکنی کسان فی
هم خلیفه کان کرا. او هرو مرو به ټینگ کرا. ددوی هغه
دین چه دوی لره خوین کرا دی او البته وروسته له وپری شخه
به فی داپینه او اطمینان ورکرا چه حُما عبادت وکرا او هج
شی له ماسره شریک ونه کراجوی.

(۱) النور - ۵۵

(۱) نور سوره ۵۵ آیت.

دجاري او صلحي په پاره كښي د اسلام خبره

اسلام په كلي او فطري اصولوسره چه د ثروندانه او صلحي په پاره
كښي ئي لري، ټول هغه جنگونه چه من و سرخ بشريت دهغه اوړكوي،
بد كښي. او همدا رنگه دهغود منع ته راتللو اسباب او عوالم
چه د جنگونو غوښتونكي او اوربلوونكي كسان دي، هم د سختي
رتيني مور دگرځوي، د دې پاره چه دا جنگونه ټول، دخداي د
نامه او د الهي كلمې د لوړوالي او دخداي د لوړو او عالي اساسونو
او ارزښتونو په ضد او خلاف باندې جنگونه كښي.

او همدا سبب دي چه اسلام دا خبره منعه او حرامه كړې ده
چه مون مسلمانان د تېري كوونكو او متجاوزيوسره يوځاي شوي
او يا په كومه گناه او تېري كښي شريك شو او مرسته وكړو: «والذین
كفروا یقاتلون فی سبیل اللطاعوت» هغه كسان چه كافران شوي دي
د تېري او متجاوزي په لپاره كښي جنگېزي، او هېڅ شك نشته چه د دې

(النساء . ۷۶)

جنگونو د پيدا کېدلو هډ فونو او عوامل، هېڅ يواو په هېڅ ځای کېښي
د ځای د نامه د لوړوالي د پارو او د ځای په لياره کېښي ندي.

همدا رنگه اسلام حرام کړېدې چې موږ د هغو کسانو سره دوستي
لاس وکړو چې مسلمانانو ته ځور او عذاب وکړي او هغوی د خپلو
ځايونو او کورونو ځني وپاسي او لېرې کوي ئي او په دې لياره کېښي يوله بل
سره مرسته او معاونت کوي؛

«انما ينهاكم الله عن الذين قاتلوكم في الدين واخراجكم
من دياركم وظاهرا على اخرجكم ان تولوهم ومن يتولهم
فاولئك هم الظالمون»^(۱) پاک ځای د هغو کسانو له دوستي ځني،
چې د دين په کار کېښي ئي له تاسو سره جنگ کړي او تاسو ئي له خپلو کورونو
ځني د باندې ايستلي ياستي او ستاسو د باندې ايستلو او اخراج
په کار کېښي ئي يوله بل سره معاونت او مرسته کړېدې تاسي منع کوي. او
څوک چې له هغوی سره دوستي کوي، هغوی پخپله ظالمان دي.

انگلستان او امريکا د شوروي روسيې په مرستې سره د
مسلمانانو په ايستلو او شپاړلو کېښي له فلسطين څخه، (البته چې هر اسلامي
ځاوه ځمونږ خاوره ده) شرکت وکړي. فرانسې د افريقې په شمال کېښي
ځمونږ په ضد باندې و جنګېدله او ځمونږ په ځورولو او عذابولو کېښي ئي

(۱) المتحنه ۹۰

کله ون وکړه اولاتراوسه پورې هم ځمونږ په ضد او ځمونږ د دين
په خلاف په اتفاق سره کونښن کوي .

اوله همدې کبله هر ډول معاهده او هر راز مرسته له دغو
قومونو او ملتونو سره د اسلام له نظره ناسره او حرامه ده ، او البته مسلمانان
خلک حق نلري چه په ناسره کار کښي ، له حکومت سره مرسته او همکارۍ
وکړي ، بلکه ښايي په هر ډول چه ممکن وي ، حکومت دهر ناسره کار له
کولوڅخه منع کړي !

اسلام په مونږ باندې واجب کړيدی چه ظلم او تېري له بشریت
څخې لېرې کړو او دغه کار ښايي چه لمړي له خپلو هيوادونوڅخه شروع
کړو او بې شکه چه په ځمکه کښي ، له « استعمار » څخه بد تره اولست
ظلم او تېري نشته ، او د اسلامي ښارونو د استعمار مفکوره نن
ورځ د انگلستان ، فرانسې ، امریکې ، لوېديځ المان او اسرائيلو د ملتونو
په خټه کښي اغېستل شوي ده

اوله همدغه امله اسلام له مونږ څخه غواړي چه په هره جبهه کښي
دهغوي په ضد باندې کونښن وکړو او په لمړي وخت کښي په
مقاومت ورځک شو او خپل ځان د داسې جنگ دپاره چمتو وکړو
چه د يو دفاعي جنگ په شان . دهغوي د تجاوز او تېري دغه ډول

شو: «وقاتلوا في سبيل الله الذين يقاتلونكم» (۱) او جنگ وکړې
 دخدی په لیاړه کښې له هغو کسانو سره چه جنگ کوی له تا سو سره .
 البته کوم شی چه په د پیاړه کښې دولتونو او حکومتونو ته متوجه
 دی ، د لو او افرا د وته هم متوجه دی ، یعنی هر مالی شرکت او تجارتی
 مؤسسه او هر څوک چه له دغو استعماری دولتونو سره یوډول مرسته
 او معاونت ولری له اسلام څخه لپری دی ، او دخدای ارشاد او څخه
 مخالف عمل کوی او د مسلمانې ټولني په ضد باندی جگ شویدی
 او په واقع کښې دنړی ټولو مسلمانانو ته ئی چه په هر جای کښې و
 ضرر رسولی دی .

او په دی ترتیب سره کومه ډله خلک چه په هر کور کښې د
 استعمار کړو د لښکرو سر باندو ته خوراک او وسلې رسوی ، او هر
 کارگر چه په اسر دوگا هو کښې دهغوی د پاره کار کوی او یا په بندر
 کښې هغوی ته بارونه وړی او را وړی ، او هغه ډله د دین حرفتی کسان
 چه داستعماری مؤسسو د نجات میند لویه لیاړه کښې له ماتې او سقوط
 څخه ، د دینی نصوصو له ظواهر څخې ناوړه استفاده کوی او په دغه
 وسیله له استعمار کړو سره مرسته کوی ، ټول د پورتنی حکم لاندی
 داخل دی . یعنی له اسلام څخه لپری دی او دخدای ارشاد او څخه

مخالف عمل کوی اود مسلمانن پٽولنن پٽه ضد جنگ شویدی . . .
 د اسلام جنگ داسی جنگ ندی چه ورا نوونکی اومفسد
 سره پایہ داران، دخپلو جنگی اوجھنمی وسلود خرخولوپاڙہ دانسانا
 اوتمد نونواو بنا روناو دانسانی اخلاقو اوفضائلود ورا کولو اولہ منجھ
 وپوسرہ، ہغہ منجھ تہ راوی . اوھل رنگہ داسی جنگ ندی چه د
 کارتلونہ اومحتکر تراستونہ، خارجی شرکتونہ اوا اتحادی دخپلو منا
 دساتنن اوحماینن دپاڙہ پہ استعمار شوپوھیوادونوکنی، اود خامو
 موادو اود هغود طبیعی اوبشری منابعو دوسرا کولو پاڙہ، اوخپلو مصنو
 اوتولید اتوتہ د بازار دپیدا کولو پاڙہ دھغہ چارنن ادارہ کوی!

د اسلام جنگ، داسی جنگ ندی چه دھغہ هدف اومرام د
 ملتونولہ شاؤ خواجنن دپوخ اوپولادی دیوال تاوول اوپیدا کول وی تہ
 خوچہ، هغوی دپوھننن اومعرفت اوتمدن شجھ لپرنن پاتنن شی اود
 نیول شوپوھیوادونو وکرنن پانڈہ اوکانہ اوگونگ پاتنن شی اوپہ خواری
 اوسپک والی سرہ، دتسلیم اوناپوھی پہ کنڈہ کنی، دوزلو میدان تہ
 وز غلول شنی!

د اسلام جنگ، هغسینن جنگ ندی چه دھغہ اور، دغرب
 وحشیانہ تمدن دبشریت پر ضد اودخپلنن مادی کتنن اونترادی

مریتوب یا دینی تعصب لپارہ بل کړی اونکولی وی۔ لکه چه دهنو
نمونی دغرب نړۍ په خپل اوږد اولړی او ناوړی تاریخ کښی لیدی
او پښندلی دی.

د اسلام جنگ داسی جنگ دی چه له خانه سره، مساوات،
عدالت، عزت، لوړوالی او دروندوالی د بشری فرد لپاره د حکمی
په مخ باندی د تحفی او سوغات په توګه راوړی او هغه د نفس الامری
او واقعیت په نړۍ کښی، د قانون جوړولو او دهغه په اجرا کښی د
تور او سپین، مسلمان او غیر مسلمان، د ټولو لپاره په یو شکل
او په یوه انداز او یوشانته وجود ته راوړی که موږ د دې حکمی مور کړی نه
چه یواځی اسلام دهغی په سر باندی ولاړدی هغه فاسد او ناوړی
محیط ته، چه غربی تمدن په هغه کښی ډوب دی یو نظر و اچوو، د
الهی سیستم چه د بشر د پاره راغلی او دهغه مشیم په منع کښی چه بشر
جوړ کړی دی، توپیر اولپری والی به موږ ته ښکاره او روښانه
شی او به پوهېږو چه بشریت د شونډانه د پاره د خدای سیستم
په پر لښودلو او ترک کولو کښی څه تاوان لیدی دی. پدې حال کښی
چه بشر خپل خان باندی ډېر افتخار کوی او غواری چه په یوه

مُضِحِكِه اَوْخند وونكى خودخواهى كينى ووايى : چه بشریت دخیل
خآن دپاره دپوكتنه له هغه شى خنى چه خدای غوینستی دی غواری
اویا دپوكتنه له هغه شى خنى چه خدای ورته بنبلی ده لری !
اعاذنا الله من هذا المقال او ان یخطر بالبال .
اوبی شکه چه بشریت به همدا راز په دې خطر ناکه
کند کینى وړاندې لارشی او همدا رنگه به د خدای شخه
لپري د مادی تمدن په کندی کینى بینه فنوخی ، ترخوچه اسلام
دچاره واکى په لاس کینى ونیسی او سرگردان او حیران بشیرت
ته ، دعالت او صلحې خواته لیاړه بشوونه وکړی .

عقیدہ اور جہاد

پاک خدای دی « اخوان المسلمین » ژوندی ولری ایچہ
 ژوندی کرا اور جہاد مفصوم تہئی چہ دخلکو پہ نظر کنی یواچی
 لاسونو چک چکی کول و، تغیر ورا کرا، اودھغہ اصلی معلوم کی
 کارا اور جہاد کول اوقدا کاری دہہ بہر تہ ہفتہ تہ ورا کرا، اودھغہ
 خرنکہ والی چہ پہ تبلیغاتو اور دخلکو پہ متحرک پوری منحصر
 پہ قربان کپد لو اور شہادت د خدای پہ لیا سہ کنی بدل کرا، کلہ
 چہ مصر سترگی پرانیتلی، یواچی د « اخوانو » دلہئی ولید چہ
 کار تہ حاضر، جہاد تہ چمتو، قربانی ورا کولوتہ تیارہ، دجگری
 درسونہئی زدہ کرا اور شہادت د پارتی ملاتری دہہ.

اخوان المسلمینو نور خلک پچیل حال باندی پرینبودل
 چہ خبری وکری اور مقالی ولیکی، مگر پچیلہ دوی پہ بہر تہ دجگری
 میدان تہ ووتل، ہغوی نور کسان پرینبودل چہ جلسی جو رہی
 کرا اوپہ مشورہ لاس پوری کرا مگر پچیلہئی و سلی

لاس کبني نيولي او پي له شور، ماشور او ها پھو شخه د ذممن مقابلي
نه لاپل .

نور وغو بنيتل چه نوي په کار پيل وکړي اولانز مه تعليمات
وگوري مگر « اخوان » يواځي هغه ډله وه چه دمصر بالفعل او
تياړه ملي قوه گڼله کېدل . . . داسي قوه چه په رهنښتيا سره ئي کار
کړي او خان ئي د جهاد د پارچه چمتو کړي اولمړني ورځي نه ئي ،
د جهاد غز نه ئي لبيک اومثبت خواب وويل .

له بده مرغه د دغه حقيقت د ښکاره کېدو شخه ور وسته يوه
ډله ناپوهه خلکو، خپل قلم د اسلام پر ضد په کار واچاوه او يوې
ډلې چټي ويونکو هم په چټي ويلو باندي لاس پورې کړ . او د
دېر تعجب وړ د اتهکي وچه هغو « اخوان » د حملې اوملامتي
مور د وگړو ل چه دوي له قرآن شخه لاپي وهي مگر په جهاد کبني
د ذممن پر ضد باندي شرکت نه کوي ، په دې حال کبني چه دوي
مخپله فقط د « اخوانو » سره چه د جهاد وظيفه ئي د جگړې
په لمړي صف کبني په غاړه آخيستي وه ، د ايله جار په توگه
مگر تيا کوله .

البتہ دابی قیمتہ اوتہیتوا فرادو، داسلام ہر وح چہ د
 « اخوانو » لیا ر بنو ونکی دی میندہ نکر او ہبٹھکلہ ددوی تیار
 او ویران نہرہا ونہ دوی تہ اجانہ نہ ویر کوی چہ د بشری پہ دی
 لوہہ مطالبو او عالی ہد فونو بانڈی پوہ شی ہغوی نہ پوہ پری
 چہ جہاد پی لہ عقیدہ شیخہ امکان نہ لری او یواحی د عقیدہ ی او ایمان
 خاوندان دی چہ کولای شی پہ جہاد کبئی دخیلو خانو شیخہ تہرشی او
 البتہ چہ ددغہ کار خارجی واقعیت، داحقیقت تائید کسہ اونن روح
 ہم یواحی پہ اخوانو پوری تہری افراد دی چہ پہ میدان کبئی جنگ پری
 حکمہ چہ یواحی « اخوان » دداسی مہمی او ارزبنتنا کی عقیدہ ی خاوندان
 دی چہ کولای شی ایمان سرا و ونکی او ایمان خاوندان د جہاد میدان
 تہ ولپی سی . (۱)

(۱) دامقالہ دمسلمانانو دلمرینی جنگ پہ دوسری پوری چہ فلسطین
 کبئی دصیونیسیم پہ ضد بانڈی و مرابوطہ دہ . پہ ہغہ جنگ کبئی
 اخوان المسلمین دخیلو خانانو لس نہرہ مر و نزل شوی مسلمانان مسلح
 کسہ او میدان تہ تی ولپی ل . . . دہغوی دجکرو نتیجہ او دہغوشہ صیدان
 نومونہ چہ پہ دی لیا ر کبئی تی خان و کسہ د « اخوان المسلمین فی فلسطین »
 پہ تارچی کتاب کبئی چہ « کامل الشریف » تالیف او دیپرو چاپ د لوی (مترجم)

دوطن دپره مينه او توده دوستي او محبت، كله يوشه پر كسان
 د جگړې ميدان ته ليري او د اجتماعي عدالت مينه او محبت هم كله كله
 خپل خاوندان مبارزي ته وباسي، مگر دا او هغه دواړه يو محدود او
 نژدي هدف په نظر كېښي لري په دې حال كېښي چه دخدايي عقيدې
 خاوندان، لكه اخوان دېر لويو او جامع هدفونه لري.

هغوي د ټول بشريت د پاره عزت او احترام غواړي. دهغوي
 د وطن دوستي حس له هغو كسانو څخې چه تر نونه وطن دوست بو
 په مراهبه پردي! او څرنگه چه عدالت په هر ځاي كېښي او د ټولو د پاره
 د دوي هيله او مطلوب دي، نوله دې كبله د دوي احساسات
 عدالت په برخه كېښي له بل هر انسان څخه دېر جگ او دېر د قدر وړ دي.
 برسېره په ټولو خبرو باندې، دهغوي تر نظر لاندې هدف،
 له دغو څخې له دې كبله دېر لويو او جامع دي، چه هغوي دخدايي دنا
 د لور والي لپاره په ځمكه كېښي كار كوي. هغوي په هر وړه وكي كار كېښي
 ئي چه تر سره كوي هم پاك خداي په نظر كېښي لري. هغوي دخدايي
 دربار نه د داسي يوشه هيله او اميد لري چه هغه د كوم شي څخه چه دخدايي
 په لپاره كېښي ئي له لاسه وركوي دېر لوي او دېر زيات او دېر لوي دي؛
 دېر لوي له مال او هستي څخې، دېر لوي له ځان او شړوندونو څخې...

هغوی داسی سر یا یونکی دی چه هر کله دودا کله دغه غز واری
 خانونه فد اکوی، محکده چه هغوی خپل خانونه په هغه ویرج، یلورلی دی
 چه خدای ورختی پر ودلی دی.

« إِنَّ اللَّهَ اشْتَرَى مِنَ الْمُؤْمِنِينَ أَنفُسَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ
 بِأَنَّ لَهُمُ الْجَنَّةَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَيَقْتُلُونَ وَيُقْتَلُونَ وَعَلَى
 حَقِّهِ فِي التَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ وَالْقُرْآنِ وَمَنْ أَوْفَى بِعَهْدِهِ مِنَ اللَّهِ
 فَاسْتَبْشِرُوا ببيعكم الذي بايعتم به وذلك هو الطور العظيم
 پاک خدای له مؤمنانو شخه ددوی خانونه او مالونه و انجیل
 بپشکه دوی لره جنت دی، د خدای په لیاړه کبني جنکله
 هم وشرنی او هم وشرل کبني، وعده ده د خدای چه په
 انجیل او قرآن کبني دهغه (ج) په عهد او دمه ده او شوک
 دی په وفا کونکی له خدای شخه نو خوشحال او سی په خپله
 معامله او سودا پاندې چه کړې موده چه د الوی بریا لیب دی.

دیوا حق او کم عقل ناپوهی! یاد یو ناپوه کتا په ویل او کوی
 غز بدل، د خدای عقیدې دخاوندانو په منع کبني شراعت
 او اثر کولی شی؟

(۱) التوبة . ۱۱۲

ملتو نو پنه منج کبني شورا ماشورا اوکله وکي اونا آرامي وجود لري، د...
 نينه او علامه نده، بلکه دنوي شرون دنون او بشپري ولسي والي لپاره
 د تکان خورلو علامه ده!... دوینسپد لو علامه دیو درو او اویند خوب
 شخه ورو... او البته راتلونکی زمانه د مسلمانانې ټولني دوره او قول د ل...
 او نبناني د دغه روینان او خلا ند راتلونکی زېري موبینه راکوی...
 دخبرې لنډیچ دا: چېرې له عقیدې شخه! به هېچ یو جنگ او جهاد
 وجود ونلري. بې له عقیدې څنې به ژوندون کوم مفصوم پیدانکړي.
 بې له عقیدې څنې، به انسانیت خپل صلی او حقیقی ماهیت لاس ته کړي...
 موبینه د پرومور و شخه مخکبني د دغو مطالبو بنکارونه او اظها
 کړي او یوه ناپوهنه او بې اهمیتته دله په موبینه پورې خنډ لې ده، مگر نن ساج
 موجوده حقایق او جریانونه څمونږ د وینا د صحت تصدیق کوی. نو که
 چېرته کوم چټی غبن بدونکی، چټی او پرتو وگړی او بې امره بنسټه سره،
 په خپل قلم سره په چټیا تولا س پورې کړي، نو د کار په حقیقت کبني په هر زمانه
 او هر ځای کبني، د لایعنی او سپکو کسانو د باطنی غم او خپسکان

علمی مجلس دی !!

دی او راتلونکی زمانه د اسلام ده...

